

FM

MAGAZINE 29

FACILITY
MANAGEMENT

JAARGANG 5 - JAN-FEB-MAA 2022

 Facility
awards 2022

DE 7 FINALISTEN

**Wie wint de award
Facility Management
Project of the Year?**

helfa
belgian facility association

Jullie sorteren, wij recycleren

BNP Parisbas Fortis

Deskalot

EVS

GOB

Facility Management Project of the year De genomineerden voor de Facility Awards

12

Parc 51

CUSL

TVH

6 News

30 Young belfa

39 Duurzame Z-lockers voor
AZ Herentals44 Koffiemachine met verse
bonen zet de trend

50 Testimonials

28

WeX

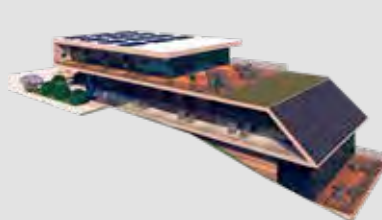
"Op kantoor aanwezig zijn heeft
niet meer dezelfde betekenis of
dezelfde bedoeling"

35

Groenbeheer

Ecologisch groen: een buitenge-
wone kans

41

Reportage

Een digitale twin, een toekomstbe-
stendige en zeer veelzijdige tool

48

Event

Inspire HEALTH&CARE wil
zorgcommunity inspireren en
connecteren

Colofon

Periodiciteit: Driemaandelijks

Redactie: redactie@fm-magazine.be

T +32 (0)56 77 13 10

Eduard Coddé, Philip Declercq,

Tilly Baekelandt, Fernand Letist

Reclame-advies: Lorenzo Debruyne

lorenzo.debruyne@fcomedia.be

T +32 (0)56 77 13 10

Verantwoordelijke uitgever:

Filip Cossement

Boulevard des Canadiens 118

B - 7711 Dottignies

Vormgeving:

marieke.veys@fcomedia.be

Version française sur simple demande

Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor ondertekende artikelen zijn alleen de auteurs aansprakelijk. Voor de inhoud van de advertenties zijn enkel de adverteerders aansprakelijk. De uitgever erkent geen enkele verplichting tot opname van aangeboden advertenties.

Het papier waarop dit magazine gedrukt is, werd op een ecologisch verantwoorde manier geproduceerd met respect voor mens en natuur. De verpakking is gemaakt van hernieuwbare grondstoffen en niet van aardolie zoals de meeste folies. Dus perfect te recycleren en biologisch afbreekbaar.

Beste leden en sympathisanten,

Time flies. belfa, reeds meer dan 20 jaar actief in België, bestaat in maart al 1 jaar onder de huidige naam! Verleden jaar kozen we er immers voor om een andere weg in te slaan. Lees er alles over in FM-Magazine 25 (maart 2021, digitale versie via de website www.fm-magazine.be).

Om alle verwarring te vermijden: belfa is nog steeds de vakvereniging van vroeger. We tellen nog altijd circa 1.000 leden en organiseren nog steeds dezelfde opleidingen en events, zoals de Facility Awards. Wat er dan wel veranderd is? Sinds maart 2021 gaan we onafhankelijk verder van IFMA International, dat recent een nieuw Belgisch Chapter opstartte. Op een gegeven moment werden we immers door IFMA International na lang onderhandelen voor het ultimatum gesteld om ofwel de kosten van het door hen opgelegde internationaal lidmaatschap door te rekenen aan de leden, ofwel op ons te nemen. Concreet zou dit bedrag jaarlijks neerkomen op 27% van onze ledenomzet (komt ongeveer neer voor 1000 leden op 50K).

We zijn nog steeds de mening toegedaan dat we dit geld beter kunnen besteden aan de service en activiteiten van een sterke lokale vakvereniging die focust op meer activiteiten en opleidingen, WeX-podcasts, de nieuwe website, studiewerk, kennisdeling enzoverder, IFMA International had ons laten weten dat wij geen deel meer konden uitmaken van IFMA.

belfa koos onder de noemer 'exchange-expertise-evolve' voor een andere naam en branding, maar voor de leden veranderde er niets. Niettemin: aarzel niet om ons te contacteren in geval van vragen. Of surf alvast eens naar onze website, die op 1 april een volledig nieuwe look and feel krijgt, met focus op gebruiksvriendelijkheid.

Ondertussen zijn we traditiegetrouw volop bezig met de organisatie van de Facility Awards in mei. Dit jaar bekronen we het Project of the Year. Eén iets is alvast zeker: het wordt geen gemakkelijke keuze voor de jury. De genomineerde projecten (waarover u uitgebreid kan lezen in dit nummer) zijn stuk voor stuk best practices die facility management op een innovatieve manier in de kijker zetten.

Wist je trouwens dat de WeX-cluster binnen belfa de eerste onafhankelijke Belgische podcasts, gewijd aan Facility & Workplace Management, in februari lanceerde? Je kan ze op meer dan 70 manieren vinden en beluisteren. Deel, like of geef commentaar! Op die manier dragen we alweer bij aan de verdere professionalisering van ons beroep!

Veel leesplezier!

Marc Van Horenbeeck

Voorzitter belfa

Contact us

Director

Tanja Barella

T. 02 424 12 80

M. +32 (0)473 95 77 00

tanja.barella@belfa.be

Office Manager

Muriel Walter

M. +32 (0)468 13 81 25

office@belfa.be

Corporate partners

Platinum

Brons

Da Vincilaan 2 bus 33
1935 Zaventem
www.belfa.be

KÄRCHER

REVOLUTIE - ULTRA LICHT EN SUPER KRACHTIG.

De lichtste in zijn klasse dankzij het innovatieve EPP-materiaal. Deze batterij-aangedreven **rugzakstofzuiger BVL 5/1 Bp** combineert hoge zuigkracht en lange batterijduur. Uiterst geschikt voor toepassingen in klaslokalen, kantoren, trappenhuisen, bussen, vliegtuigen, enz.

Voor de hoogste eisen aan flexibiliteit, mobiliteit en kracht. **Met onze batterijen kunt u nog veel meer!** Ontdek het Kärcher batterijplatform 'Battery Power+' op www.karcher.be

TRU genomineerd voor Europese Schoonmaak & Hygiëne Awards

TRU is genomineerd voor de European Cleaning & Hygiene Awards 2022 in de categorie "Start-Up of the Year". De prestigieuze Awards hebben hen erkend voor zijn authentieke aanpak, revolutionaire impact en unieke focus. Als enige Benelux onderneming die zich uitsluitend toelegt op de kritische reiniging van cleanrooms, kijken hun cleanroom cleaners verder dan de ruimtes en materialen die gereinigd moeten worden. Zij weten dat zij een belangrijke bijdrage leveren aan de bescherming van mensenlevens door contaminatie te voorkomen. Het bedrijf combineert authenticiteit en betrouwbaarheid in hun bedrijfsvoering en communicatie. De prijsuitreiking zal plaatsvinden op 28 april.

<https://trucleanroomcleaning.be/>

Tarkett zet gezondheid van kantoor-medewerkers op de eerste plaats

Tarkett voegt de DESSO AirMaster Saver- en Saver Shade-tapijttegels in plankformaat toe aan het unieke en gepatenteerde DESSO AirMaster-assortiment en onderdeel is van de zoektocht naar nieuwe manieren om de binnenluchtkwaliteit te verbeteren. Deze collecties werden ontwikkeld met het oog op hun veelzijdigheid en praktische toepasbaarheid. Ze verminderen schadelijke fijnstofdeeltjes op de werkplek enorm en weten zo de gezonde omgeving te creëren waar werknemers naar op zoek zijn. En dankzij het veelzijdige palet van 12 warme en koele tinten (zes effen tinten uit de Saver-collectie en zes overgangskleuren uit de Saver Shade-collectie) kunnen ontwerpers een oneindig aantal designcombinaties maken.

<https://professionals.tarkett.be>

Tork loodst industriële reiniging naar Industry 4.0

Tork heeft in 2014 als koploper in de industrie een allereerste data-gestuurde schoonmaakoplossing ontwikkeld. Toen waren digitale oplossingen voor locatiebeheerders en externe schoonmaakbedrijven baanbrekend. Nu werken fabrikanten in veel industrieën met Internet of Things (IoT)-oplossingen. Om facility managers in industriële werkomgevingen te ondersteunen bij de toenemende eisen op het gebied van reiniging en efficiëntie, biedt Tork een verbeterde, geavanceerde datagestuurde schoonmaakoplossing genaamd Tork Vision Schoonmaken. Er zijn drie verschillende schoonmaakaanbiedingen. Afhankelijk van de facilitaire behoeften en -vereisten, kiezen klanten voor de datagestuurde schoonmaakaanbieding die het best past bij de specifieke schoonmaakactiviteiten. Tork Vision Schoonmaken gebruikt een bezoekersteller gekoppeld aan dispensers om schoonmakers en facility managers toegang te geven tot real-time gegevens over acute schoonmaakbehoeften.

www.tork.be

Agenda

Studiedag 'Hybride werken: hoe vind je de gouden middenweg?'
31 maart 2022, Antwerpen

Bezoek Quatuor
26 april 2022

30 jaar FM – "Celebrating the past. Debating the future."
28 april 2022, Gent

'How technology will profoundly change the management of your buildings'
4 mei 2022, Brussel

Facility Awards 2022 – Facility Project of the Year
19 mei 2022

Opleiding 'Help... waar is mijn werkplek?'
23 mei 2022, Zaventem

Opleiding 'FM to the next level'
2 juni 2022

2-daagse opleiding 'Aankoop & opvolging van niet-residentieel vastgoed'
8 juni 2022, Antwerpen

FM-Day – Congres en vakbeurs
23 juni 2022, Leuven

■ = belfa-events

Smart Building Certification erkent de Spacewell-oplossing

"We kunnen allemaal veel leren van Spacewell", zegt Nicholas White, medeoprichter van Smart Building Certification. "Ze hebben oplossingen die de hele certificering omspannen en werkelijk holistische, slimme gebouwen leveren gaande van assetmanagement, facilitair beheer, onderhoud, slimme werkplekken tot aan energie-efficiëntie en nu ook de terugkeer naar kantoor. Wat er ook onder het onderwerp slimme gebouwen valt, Spacewell weet er wel raad mee." Meer dan een checklist is de SBC-accreditatie van oplossingen een dynamisch proces om de aanwezigheid en het gebruik van technologie te meten: gebouwgebruik; gebouwprestaties; gebouwmilieu; gezondheid, veiligheid en beveiliging; gebruikersgedrag en samenwerking en integratie

ontwerp en connectiviteit. Spacewell ziet deze Smart Building Certification als een krachtige motor voor verandering in commercieel vastgoed en een geweldig initiatief dat veel partijen samenbrengt rond één 'smart building'-definitie.

www.smartbuildingcertification.com/spacewell-solution-certification

eligio

RECEPTION & OFFICE SERVICES

OUTSOURCING

ontzorging
van A tot Z

RECEPTIONIST ON DEMAND

continuïteit en
flexibiliteit

TRY & HIRE

selectie en
rekrutering

www.eligio.be

300

WERKNEMERS

50+

JAAR ERVARING

170

KLANTEN

#1

MARKTLEIDER

Haal voordeel uit alle expertise die bijdraagt aan de brandveiligheid van uw gebouw via onze teams van experts die u begeleiden in het succes van al uw brandveiligheidsoplossingen.

DEF Belgium | A. Gossetlaan 19A, 1702 GROOT - BIJGAARDEN | www.defbelgium.be | sales@defbelgium.be

Probeer nu
deze espresso
koffiemachine
**2 WEKEN
GRATIS**

MAAK HET MOMENT NOG SMAAKVOLLER MET DE **OMNI BONENMACHINE**

UW KOFFIEPAUZE MET OMNI ESPRESSO

Met de Omni Espresso staat er altijd in een handomdraai een **heerlijke verse bonenkoffie** klaar voor uw klanten en collega's. Het **intuïtieve 10 inch HD-touchscreen** en **eenvoudige onderhoudsprogramma** zorgen voor een gemakkelijke en veilige gebruikerservaring.

KOFFIE VOOR ALLE SMAKEN

De Omni Espresso is de ideale oplossing voor iedereen op elk moment. Geniet van een **krachtige espresso, overheerlijke koffie, romige cappuccino of latte macchiato**! Willen u werknemers geen koffievariatie? Verwen ze dan met een warme chocolade, **een volle chocolade de luxe of een heerlijke kop Pickwick thee**.

OOK VERKRIJGBAAR IN EEN GROTER FORMAAT

De Omni XL Espresso kan **vrijstaand geplaatst** worden, waardoor een onderzetmeubel overbodig wordt. Daarnaast maakt deze Omni XL Espresso machine gebruik van een **automatische bekeruitgifte**.

Klaar voor FM Day !

Corona strooide de laatste twee jaar overal roet in het eten. Ook FM Day kreeg er van langs. Na enkele mislukte pogingen om fysiek te organiseren lijkt eindelijk de kust veilig. Belfa kon het evenement op momenten dat het even niet kon wegens corona telkens virtueel organiseren. Niets gaat echter boven fysieke ontmoetingen onder collega's en leveranciers. FM Day gaat door in Leuven Brabant op donderdag 23 juni. Belfa zorgt voor interessante sprekers en FM Magazine organiseert het netwerkmoment. In totaal hebben er zich een honderdtal standhouders gemeld. De exposantenlijst vindt u op www.fm-day.be. De onderwerpen van de lezingen zullen gekend zijn begin april. Vanaf april kan u zich dan ook registreren voor een bezoek aan de standen of voor deelname aan het congres op www.fm-day.be. Bezoek is gratis, deelname aan het congres is betalend.

www.fm-day.be

XLG verlengt Platinum partnership met belfa

De Belgische groep XLG bundelt meer dan 30 dienstenactiviteiten voor bedrijven en particulieren. De bedrijven zijn onderverdeeld in vier hoofdgebieden: industry, facility, building, home. XLG combineert de wendbaarheid van een kmo met de kracht en de middelen van een grote groep. Belfa is verheugd aan te kondigen dat XLG zijn partnership als Platinum partner van belfa verlengt. Tanja Barella (director belfa): "Dit is een win-winsituatie voor beide partijen. Een dergelijk intensief samenwerkingsverband is zonder twijfel een mooie stap richting verdere professionalisering en uitstraling van onze sector!"

www.xlg.eu

Climate Partner bevestigt lage milieupact herbruikbare Mewa poetsdoeken

Een rapport van Climate Partner, een adviesbureau gespecialiseerd in klimaatneutraliteit, concludeert na een vergelijkende studie dat de Mewatex herbruikbare poetsdoeken milieuvriendelijker zijn dan wegwerpdoekjes. Het grootste verschil zit in het water- en energieverbruik en de bijbehorende uitstoot van CO₂ (11,9 kg tegenover 33,3 kg). Het verschil in waterverbruik bij de productie van deze poetsdoek bedraagt 4.538 liter tegenover 188.500 liter voor een doek van 100% cellulose. Het

energieverbruik is ook 35% minder dan bij een wegwerpdoek. En als laatste verschil: voor de productie van een cellulose doek is 25,5 kg nodig, terwijl 0,5 kg voldoende is voor de productie van een Mewatex-poetsdoek.

www.mewa.be

Sharp breidt digital signage-portfolio uit voor veeleisende professionele omgevingen

Sharp introduceert met de PN-HY en PN-HS twee nieuwe series digital signage-displays voor continu gebruik in retail, bedrijfs- en transportomgevingen. Met continue weergave en maximale helderheid van respectievelijk 500 cd/m² en 700 cd/m² zijn de displays speciaal ontworpen voor veeleisende omgevingen die 24/7 weergave vragen om een uitzonderlijk helder beeld en een hoogstaande weergave van informatie. De PN-HY 431/501/551 en de PN-HS 431/501/551 zijn verkrijgbaar in drie formaten: 43, 50 en 55 inch. De displays bieden een resolutie van 4K Ultra HD (3840 x 2160), in combinatie met uitstekende helderheid en innovatieve led-backlight, voor levendige kleuren en verhoogd contrast. Zo wordt content altijd weergegeven met de details, diepte en definitie waarmee deze is gemaakt. Om bedrijven flexibele installatiemogelijkheden te bieden, zijn beide modellen niet alleen als portret- of landschapsmodus te monteren, maar ook kantelbaar naar voren of achter tot wel 90 graden. Het lichtgewicht ontwerp zorgt er ook voor dat de displays eenvoudig te installeren zijn op een groot aantal locaties.

www.sharp.nl

Batterij-aangedreven sproei-extractie voor professionals

Sproei-extractieapparaten kunnen worden ingezet voor vele toepassingen, van het grondig reinigen van tapijten tot het verwijderen van vlekken in bekleding en het schoonmaken van autostoelen. Met de nieuwe Puzzi 9/1 Bp lanceert Kärcher het eerste batterij-aangedreven apparaat voor professionals, met vele mogelijkheden voor alledaagse schoonmaaktaken. Dankzij zijn grotere mobiliteit, gebruiksgemak en uitzonderlijke reinigingskracht helpt het apparaat om textiel overal en moeiteloos grondig te reinigen en van vlekken te ontdoen. Het apparaat garandeert een looptijd van 35 minuten na een oplaadbeurt van 60 minuten. De tank voor schoon water heeft een inhoud van negen liter en is ontworpen om ononderbroken te kunnen werken. Het apparaat wordt bediend met twee knoppen voor pompen en zuigen, met een controlelampje dat de actieve modus aangeeft.

www.kaercher.com

Vers van de pers: het FM-Trendrapport 2021

Cijfers, trends en ontwikkelingen in de Belgische FM-markt

Belfa presenteert voor de vierde keer in nauwe samenwerking met PROCOS de resultaten van het marktonderzoek inzake de trends en tendensen in de Belgische FM-markt. Het FM-Trendrapport 2021, dat tijdens de pandemie werd samengesteld, is een onontbeerlijk instrument voor iedereen die actief is in de FM-wereld. Het versterkt bovendien de verdere professionalisering en bekendheid van het FM-beroep.

Foto van de FM-markt

Het 192 pagina's tellend FM-Trendrapport 2021 vergelijkt de verwachtingen en inschattingen van de voorbije edities met de huidige resultaten. Het geeft een beeld van de Belgische FM-markt als een foto van vandaag met een inschatting van het marktvolume volgens omzet. Daarbovenop schetst het een aantal actuele trends en toekomstige ontwikkelingen die door de marktspelers verwacht worden. Het Trendrapport wil de kennis van het vakdoorn vergroten, het belang van FM zichtbaar maken en beleidsmakers informeren over de rol en het belang van FM. Het marktonderzoek bestaat uit een kwantitatief en een kwalitatief deel. Dit aan de hand van deskresearch, een online vragenlijst naar FM-professionals, rondetafelgesprekken en interviews.

Doorspekt met praktijkgetuigenissen

Het FM-Trendrapport licht de onderzoeksmethode en samenstelling van de groep respondenten in detail toe. In de volgende hoofdstukken gaat het dieper in op: de evolutie van de FM-markt, de gedetailleerde resultaten, FM op een burning platform (naar aanleiding van de pandemie), duurzaamheid, mobiliteit, smart buildings, werkomgeving, technologie, cleaning, catering, wellbeing en de rol van de facility manager. Ook de toekomstige FM-professionals komen aan het woord. Pasafgestuurd vertellen hoe ze naar de huidige markt kijken en met welke noodzakelijke competenties ze aan de slag gaan op de arbeidsmarkt. De vierde editie maakt, net zoals de vorige uitgaven, de vergelijking van de kerncijfers, trends en evoluties van

de FM-markt in België en Nederland.

Het FM-Trendrapport is visueel aantrekkelijk door het zorgvuldig uitgekozen beeldmateriaal en de overzichtelijke voorstelling van de cijfers in grafieken. Het is daarenboven doorspekt met getuigenissen uit het werkveld. Zo vertellen onder meer Geert Janssens (hoofdeconoom ETION), Robin van Gelder (COO ITZU), Jo De Wolf (CEO Montea) en Robert de Muëlenaere (gewezen gedelegeerd bestuurder Confederatie Bouw) wat facility management volgens hen betekent. Kortom: een must voor de FM-professional en wie geïnteresseerd is in facility management.

Door Tilly Baekelandt

*Bestel de FM-Trendrapporten via:
www.belfa.be/nl-fm-rapporten*

EuroFM verbindt facility managers wereldwijd!

EuroFM bestaat reeds 35 jaar als internationaal onafhankelijk FM-netwerk. Dit met de bedoeling een sterke FM-community uit te bouwen die ondersteuning biedt voor elke FM-professional over de hele wereld. De focus ligt hierbij op het delen van kennis en ervaring. Tilly Baute (Odisee, opleidingshoofd FM) is sinds 25 juni 2021 voor twee jaar Belgisch ambassadeur van EuroFM.

De diversiteit van de stichtende leden verklaart de focus op onderwijs, onderzoek en praktijk. Intussen bestaat EuroFM uit 29 nationale FM-associaties uit alle continenten van de wereld. De huidige voorzitter is Pieter le Roux, als docent verbonden aan de Hogeschool van Rotterdam. Tilly Baute (Odisee, opleidingshoofd FM) is sinds 25 juni 2021 voor twee jaar Belgisch ambassadeur van EuroFM. Het Ambassadeur Program werd in 2018 opgestart en

telt ambassadeurs uit 32 landen, waarvan 7 universiteiten. Tilly Baute: "Het is voor mij uiteraard interessant om mijn netwerk uit te breiden met andere universiteiten en hogescholen die een FM-opleiding aanbieden. Zo hebben we bij de ontwikkeling van ons nieuw curriculum onder andere input en feedback gevraagd aan collega's in Nederland. Er zijn regelmatig internationale studentenprojecten en er is een interessant aanbod van (korte) opleidingen.

Er worden uitwisselingen georganiseerd en er zijn online meetings waarin studenten van over de hele wereld met elkaar connecteren samenwerken. Er is tevens de mogelijkheid tot docentenuitwisseling en uitwisseling van stageplaatsen. Ten slotte is er ook een EuroFM Student Competition waarin studenten via videopresentaties hun thesis, stages en projecten voorstellen. Als covid geen roet in het eten gooit, zal ik deelnemen aan de Ambassador Meeting 2022 in Egypte. Tijdens de voorbije meetings in Sofia (2018) en Dublin (2019) werd onder andere het online LOOF-platform gelanceerd en besproken wat de grootste FM-uitdagingen zijn voor de toekomst."

<https://eurofm.org/eurofm/>

FM DAY

23 JUNI 2022
BRABANTHAL LOUVAIN

CONGRES & VAKBEURS OVER FACILITAIR MANAGEMENT

voor facility managers, aankopers
en bedrijfsleiders

BELFA CONGRES

Topsprekers over actuele FM-onderwerpen

NETWERKEN IN EEN SFEERVOL KADER

De nieuwste producten en diensten van
meer dan 80 exposanten
Full service catering formule
voor alle bezoekers

REGISTREER U NU!

Exposants

- 2TEC2
- AFKOR
- AHREND
- AIRVISION
- ANTICIMEX
- ALPHEIOS
- ATMOSAFE
- AVALON INTERNATIONAL
- AXIANS AUDIOVISUAL BELGIUM
- BLUE KIT
- BOMA
- BOZARC
- CLEANLINE
- CLIMACON
- CLIMAPULSE
- COCA-COLA EUROPEAN PARTNERS
- COLLIGNON
- CUBE LOCKERS
- DEF BELGIUM
- DELABIE
- DELICON
- DOBIT
- DYSON BENELUX
- EBS SERVICES
- EASYPOST
- EFF3CT
- ELIGIO
- ENVISOL
- FACILICOM FACILITY SOLUTIONS
- FELLOWES
- FICHET
- FIDUCIAL OFFICE SOLUTIONS
- FIRESTONE
- GANTNER
- GPS PERIMETER
- GEOTRACER
- GREENOFFICE
- GREENX
- GROUPE ATLANTIC
- HEALTH2WORK
- BELFA
- ISS FACILITY SERVICES
- IDEWE/IBEVE
- ILOQ
- IRIS GROUP
- JACOBS DOUWE EGBERTS
- KARCHER
- KINNARPS
- KEYTECHNIK
- KIEBACK & PETER BELGIUM
- KRINKELS
- LINE CONCEPT
- LOCALIMUS
- LUNE
- MIKO COFFEE SERVICE
- MARKANT HEALTH & PRODUCTIVITY
- MEDIA NOORD RAAMFOLIES
- MEET HET
- MICRONISER
- MONA VISA
- MOTRAC
- MUTEC
- NORA FLOORING
- PAMI
- PANASONIC BELGIUM
- PLANON
- RITTAL
- ROYCO
- SALTO SYSTEMS
- SAMSUNG ELECTRONICS
- SCANBIE
- SCHELL
- SECURE ELECTRONICS
- SEDUS
- SHAYP
- SHRED-IT
- SIMON VOSS
- TECHNOLOGIES GMBH
- SIPWELL
- SMART PARKING SOLUTIONS
- SOLUFAK
- SPACEWELL
- STO
- TRIPLACO PRINT ACOUSTICS
- TRU CLEANROOM CLEANING
- UMISOL GROUP
- VAN GILS
- VINCI FACILITIES
- VISUAL SAFETY
- XLG

Blijf up-to date en ontdek het volledige programma via

WWW.FMDAY.BE

Organisatie

Media partners

Corporate Partners belfa

ISS

Initial

IPSO

QUALIPSO

pami

WORKSPACE
DESIGNERS

PAMI PAPILLON

Thuiswerken 2.0
Met 100 % focus.

GA NAAR
SHOP.PAMI.BE
EN ONTDEK 'M NU!

DELABIE

DELABIE, **expert in kranen en sanitaire voorzieningen voor publieke ruimten**, stelt water- en energiebesparing voorop bij het ontwerpen van hoogwaardige en verantwoorde productlijnen.

SPORTING 2
douchepaneel

BIOSAFE
wastafelmengkraan

Be-Line®
douchezitje

MINI BAILA
wastafel muurmodel

Meer informatie op delabiebelux.com

**Facility Management
Project of the year 2022**

Welk project volgt AZ Sint-Maarten op als Project of the Year?

Op 19 mei wordt tijdens de live uitreiking van de Facility Awards het 'Project of the Year' bekendgemaakt. Welk project volgt onder meer AZ Sint-Maarten, Brussels Airport en FOD Mobiliteit op? Het wordt één van deze zeven genomineerden:

• Nieuwe hoofzetel BNP Paribas Fortis

De nieuwe hoofzetel van BNP Paribas Fortis te Brussel is niet alleen een architecturaal pareltje. Het kantoor blinkt ook uit op het vlak van efficiëntie, duurzaamheid en wellbeing.

• Online platform Deskalot

Het online platform Deskalot, 'De Airbnb van de flexibele werkplekken', wordt sinds de oprichting in april 2021 overspoeld door bezoekers. Momenteel kan men op meer dan 1.000 locaties een 'derde werkplek' vinden.

• EVS

EVS implementeert sinds 2020 een driedimensionaal 'Energieprogramma', met onder meer significante uitbreiding van het fotovoltaisch park, de installatie van elektrische laadpunten en een innovatief systeem voor het koelen van de serverruimtes.

• Gewestelijke overheidsdienst Brussel

De Gewestelijke overheidsdienst Brussel (SPRB) maakte van de gelegenheid gebruik om in haar nieuwe Iris Tower een innovatief bedrijfsrestaurant te integreren. Dit met focus op kwaliteit, financieel evenwicht en medewerkerstevredenheid.

• Coworking site Parc 51

Wie voor de coworking site Parc 51 kiest, kiest voor natuur, wellbeing en kwaliteit. De twee gebouwen zijn omgeven door 3,5 ha bos en weiland. Een derde duurzaam gebouw is in ontwikkeling, waarbij op vraag van de markt meer gefocust wordt op aparte kantoren.

• Cliniques universitaires Saint-Luc

Het academische ziekenhuis Cliniques universitaires Saint-Luc automatiseert met het 2.0 beheer van de schoonmaak alle schoonmaakactiviteiten. Optimalisatie en efficiëntie staan hierbij centraal.

• Nieuwbouwproject 'The Hub' van TVH

TVH opent op 31 maart 'The Hub', een duurzaam nieuwbouwproject van 13.000 m² aan de hoofdingang van de site in Waregem. Het bundelt tal van faciliteiten, vangt de ruimtenood op, verduidelijkt het TVH-verhaal en zet volop in op ontmoeting en samenwerking.

Hou onze site alvast in het oog en mis dit topevent niet! Locatie en programma volgen binnenkort.

www.belfa.be/nl-facility-awards-2022

Breng jouw stem uit!

Stem via onderstaande site op jouw favoriete project. En steun jouw kandidaat extra tijdens de uitreiking zelf! De stemmen tijdens de awardshow tellen voor 35% mee in de puntentelling voor de publieksprijs. Stemmen kan van 1 april tot één week voor de uitreiking via:

www.belfa.be/nl-facility-awards-22-stemmen-v

EVENTPARTNERS

sedus

Trigion

De nieuwe hoofdzetel telt 100.000 m² bebouwde oppervlakte, waarvan 60.000 m² kantooroppervlakte, inclusief een atrium en Event Center.

“Nieuwe hoofdzetel weerspiegelt de visie van de bank”

[Iconisch gebouw BNP Paribas Fortis blinkt uit in duurzaamheid, efficiëntie en connectiviteit](#)

BNP Paribas Fortis, ‘De bank voor een wereld in verandering’, viert dit jaar haar 200ste verjaardag op de site in Brussel. Kers op de taart is ongetwijfeld de opening van de nieuwe hoofdzetel. Die centraliseert alle werknemers van de bank in Brussel op één site bestaande uit drie gebouwen: Warandeborg, Kanselarij en het Koningsstraatgebouw. Het nieuw gebouw weerspiegelt de dynamische visie van de bank. Het is niet alleen een architecturaal pareltje, maar blinkt ook uit op het vlak van duurzaamheid, efficiëntie en connectiviteit.

Van 2.800 naar 4.200 werkplekken

De facility organisatie binnen BNP Paribas Fortis maakt deel uit van het ‘Housing and Sourcing Services’ (HSS) departement, waar ook de volledige source-to-pay ketting wordt opgevolgd. Facility is op drie pijlers georganiseerd: Technical Expertise, Real Estate en Customer Service. Loraine Beckers (Head of Technical Expertise binnen HSS): “Alle divisies van het HSS-departement werkten actief mee aan het slagen van dit project, samen met onze interne en externe stakeholders. Vanuit de bank volgden we met een klein team het project op. We beslisten in 2012 om een nieuwe hoofdzetel te bouwen. Het oude gebouw dateert uit de jaren ’70 en was einde levensduur. Het voldeed niet meer aan het programma dat de bank nodig had: veel meer werkplekken met direct daglicht en een duurzame hoofdzetel. Renovatie was niet compatibel met dit programma van eisen. Met een nieuwbouw konden we de grote ambities inzake centralisatie en duurzaamheid waarmaken. Waar er voorheen 2.800 werkplekken waren, zijn dit er nu circa 4.200. Het betreft 100.000 m² bebouwde oppervlakte, waarvan 60.000 m² kantooroppervlakte, inclusief een atrium

en Event Center. Dit alles maakt efficiënter samenwerken en beheer mogelijk. We vieren dit jaar onze 200ste verjaardag op deze plek. Dat was ook één van de redenen om op deze plaats te blijven. Bovendien is de locatie ook zeer goed bereikbaar met het openbaar vervoer. Ongeveer 80% van de mensen die hier in Brussel werken komen met de trein.”

Dynamisch en flexibel gebouw

Het nieuw iconisch gebouw met zijn golvende bewegingen en dynamische gevel is zeer goed geïntegreerd in het stedelijk weefsel en reflecteert de visie van de bank. De groene patio’s die als een groene long tussen de gebouwen zijn aangelegd zijn overdag toegankelijk voor het grote publiek.

Het design steunt op de pijlers mobiliteit, duurzaamheid, connectiviteit en flexibiliteit. Loraine Beckers: “We wilden de connectie maken tussen de beneden- en bovenstad, wat zich ook uit in de integratie van een publieke lift. Het gebouw telt negen verdiepingen en zwakt af naar zes verdiepingen aan de kant van Bozar om ook daar hetzelfde gabarit te respecteren. Er zijn drie grote kernen met verticale cir-

culatie in het gebouw geïntegreerd. Eén op de twee kolommen van de gevel is dragend. Daardoor zijn er minder kolommen aanwezig op de werkvloer, wat veel flexibiliteit biedt naar invulling.”

Het multifunctioneel atrium, dat informele ontmoetingen stimuleert, strekt zich uit over vier niveaus met foodcorners. Op het gelijkvloers zijn er retailfuncties. De eventzone met auditorium heeft een capaciteit van 290 personen.

De parking werd conform de voorschriften van de Cobrace ingericht. Daardoor werd het aantal parkeerplaatsen in de Brusselse gebouwen gehalveerd. Loraine Beckers: “Om dit probleem op te lossen gaan we het aantal toegangen tot de parking per week beperken, in lijn met de policy omtrent te lewerken. 30% van de plaatsen is uitgerust met laadpalen, met een mogelijke uitbreiding naar 64%.”

BREEAM Excellent & passieflabel

Het gebouw voorziet grotendeels in zijn eigen primaire energie voor koeling en verwarming. Jessy Vanelven (Head of Technical Equipment, verantwoordelijk voor de opvolging van het constructieproject): “Dit aan de hand van de STES of Seasonal

Thermal Energy Storage, waardoor we de certificaten BREEAM Excellent en Passive House behalen. We verbruiken maximum 15 kWh per m² per jaar om te koelen of te verwarmen. Meer dan 98% van het oude gebouw kreeg een nieuw leven of is gerecycleerd. Er is veel daglicht, dat we aanvullen met led-verlichting en human centric lighting. 's Nachts wordt het merendeel van de elektrische circuits afgesloten om sluipverbruik te vermijden. Daarnaast werden diverse duurzame technieken geïntegreerd, waaronder een groendak met zonnepanelen en regenwaterrecuperatie. De keuze van de materialen werd steeds bekeken binnen het kader van TCO, zoals het railsysteem op het dak om de ramen te wassen."

Coronaproof

In welke mate is het nieuw gebouw coronaproof of zou men de zaken anders aangepakt hebben gezien de evoluties van de voorbije twee jaar? Bart Janssens (Head of Customer Service, verantwoordelijk voor de inhuizing): "Het Building Management System controleert en meet constant. Waar nodig hebben we via de inrichting bijgestuurd. Dit heeft zich vooral vertaald in het verder uit elkaar trekken van eilandjes van vier bureaus. De sharing-ratio werd ook stevig bijgestuurd naar 50%. We gaan standaard naar een regime

van minimum twee dagen telewerken. Verder is het aandeel collaboratieve werkplekken bijgestuurd ten opzichte van het aandeel individuele werkplekken. In de open space configuratie hebben we 20% collaboratieve werkplekken voorzien en 80% individuele. Als je echter vervolledigt met de kleine connecting rooms of points dan zitten we op 55% individueel werk en 45% mogelijkheden tot samenwerken of hybride werken op de werkplekken."

Vooropgestelde planning gehaald

De inhuizing ging op 21 november 2021 van start en is momenteel nog volop bezig, aan een tempo van 300 medewerkers per week. Net zoals aan het hele masterplan, is ook aan de verhuis een grondige bevraging voorafgegaan, gevolgd door een communicatieplan waarbij men geïnformeerd en getriggerd werd via onder meer filmpjes.

Het project werd gefinaliseerd in bouwteam en opgeleverd op de voorziene datum (15 november 2021). Bart Janssens: "De vooropgestelde verhuisplanning kon gerespecteerd worden dankzij een vruchtbare samenwerking binnen HSS en BNP Paribas Fortis en met de architecten, studie bureaus en aannemer. Simultaan werd er binnen HSS gezorgd voor de voorbereiding en opstart van alle facilitaire diensten voor de toekomstige gebruikers."

Vlnr. Loraine Beckers (Head of Technical Expertise, Program Director Warandeborg), Bart Janssens (Head of Customer Service, verantwoordelijk voor de inhuizing), Jessy Vanelven (Head of Technical Equipment, verantwoordelijk voor de opvolging van het constructieproject)

Jessy Vanelven: "Ondanks ups en downs zochten we in een constructieve sfeer altijd naar een oplossing. Er werd nooit met de vinger gewezen. Er was steeds een goede communicatie op alle niveaus, wat bijgedragen heeft tot het succes van het project."

Door Tilly Baekelandt

Dit project won de Febe Award en behaalde goud op de BIM-awards. Het project is ook genomineerd voor een Mipim Award 2022 in de categorie 'Best Office and Business Development'.

www.bnpparibasfortis.be

Deskalot biedt momenteel meer dan 1.000 locaties aan in België, Nederland, Spanje, Portugal en Duitsland.

“Wij zijn de Airbnb voor flexibele werkplekken”

Deskalot creëert, faciliteert en ondersteunt ‘de derde werkplek’

Het succes van Deskalot overtreft alle verwachtingen. Waar het de eerste maand de ambitie was om vijf locaties via het platform aan te bieden, werden dat er 75. De website werd overspoeld met bezoekers en momenteel kan men op meer dan 1.000 locaties een ‘derde werkplek’ vinden. CEO Jonas Pollet: “Deskalot wil op termijn het grootste kantoor ter wereld worden door gebruik van de bestaande ruimte.”

‘De derde werkplek’

Plaats van afspraak is een kantoor van Partena in Roeselare, waar de vergaderzaal te huur is via Deskalot. Het was naar aanleiding van zijn vorige job bij Partena dat Jonas Pollet op het idee kwam om Deskalot op te richten: “Na mijn studies Criminologie, een master na master Bedrijfseconomie en postgraduaat HR rolde ik spontaan in de HR-wereld, waar ik ondernemers begeleidde en vooral wilde inzetten op innovatie en strategie. In mijn functie als innovation manager vertrok ik steeds vanuit de behoeftes van ondernemers en HR-departementen en hoe we hen kunnen ondersteunen. Dit leidde ook tot Deskalot. We zien momenteel de impact van hybride werken en telewerken op het bedrijfsleven. Tegelijk merken we dat facility management hoe langer hoe meer een onderdeel wordt van HR. Deze vaststellingen hebben een impact die blijvend is. De werkplek wordt namelijk een ‘workspace’ en de manier waarop we morgen zullen samenwerken is helemaal niet meer zoals we dat ooit kenden. Bij bedrijven groeit het besef en de vraag hoe ze hybride werken in de praktijk zullen aanpakken. Hun ruimtes en faciliteiten blijven een grote kost als je ziet hoe weinig ze gebruikt worden. Des-

kalot is daarentegen een variabele kost en geen vaste kost. De vaste kosten van de faciliteiten worden in feite omgevormd naar variabele kosten. In tal van andere landen is dit een evidentie. Denk maar aan Nederland, waar telewerken sinds ’95 is ingevoerd. Het is er normaal dat flexibiliteit verweven is in het jobaanbod voor potentiële kandidaten. Uit onze enquêtes kwam het hybride werken trouwens heel

sterk naar voor. Er is een verschuiving van *command and control* naar *trust and achieve*. Werkgevers zijn nu genooddaakt om veel vrijheid te geven, en ze zien dat het werkt. De productiviteit gaat omhoog en de werknemers voelen zich goed. Wie echter niet kan thuiswerken of de afstand niet kan of wil overbruggen, moet kunnen werken waar dat het best uitkomt. We creëren, faciliteren en ondersteunen de betaalbare ‘derde werkplek’ tussen thuis en kantoor, waar men trouwens nieuwe mensen kan leren kennen. Deskalot is ‘de overal’.

“Binnenkort komt er een mobile app, met de bedoeling de gebruiker nog meer te ontzorgen.”
Jonas Pollet, CEO Deskalot

Meer dan 1.000 locaties

Voor de naam Deskalot vond Jonas Pollet inspiratie bij Camelot, het mythische kasteel van King Arthur en de Ridder van de Ronde Tafel: “We gingen in april 2021 heel kleinschalig van start. De doelstelling was om de eerste maand over Vlaanderen vijf locaties aan te bieden op ons online platform. Het werden er uiteindelijk 75. De lancering overtrof al onze verwachtingen. We hadden meteen duizenden bezoekers. Veel mensen hebben nood aan een goed ingerichte, professionele en aparte werkplek, of een werkplek tussen twee afspraken door. Na twee maanden hadden we 150 locaties. Ondertussen steeg dit naar

meer dan 1.000 locaties in België, Nederland, Spanje, Portugal en Duitsland.”

Gebruiksvriendelijk online platform

Hoe Deskalot werkt? Jonas Pollet: “Wie Airbnb kan gebruiken, kan Deskalot gebruiken. Om te zoeken heeft men geen profiel nodig, om te boeken of een locatie toe te voegen wel. Na het invullen van de nodige gegevens zoals beschikbaarheid, openingsuren, infrastructuur, faciliteiten, prijs, cateringservices, betalingsgegevens enzoverder is men live. Geïnteresseerden kunnen vervolgens meteen boeken of eerst contact opnemen met de host.”

Hoe de kwaliteit gecheckt wordt? Jonas Pollet: “We nemen steekproefsgewijs contact op met de hosts. We zien de foto's en kunnen de adressen verifiëren. Beide partijen kunnen elkaar beoordelen en op basis van de reviews groeit ook de geloofwaardigheid bij andere gebruikers.”

Deskalot werkt voor de gebruiker of eind-boeker met een commissiemodel waarbij 10% commissie gevraagd wordt bovenop de prijs van de verhuurder. De prijs wordt bepaald door de verhuurder. Het is belangrijk dat men zelf de kosten-baten maakt en zich daar goed bij voelt. Wij maken het commissiemodel met een administratie-fee voor de betalingen, de verzekeringen,

de administratie die automatisch uitgerold wordt en dergelijke meer. Wat onze verzekeringen betreft zijn we uniek. Dit bestaat zelfs niet in de wereld van Airbnb. Op het moment dat er bij ons een huur plaatsvindt is alle aansprakelijkheid voor huurder en verhuurder verzekerd. Ik denk bijvoorbeeld aan een kapotte deur of een ongeval ter plekke. We ontzorgen niet alleen wat de administratie betreft. Het is een totaalpakket van alles dat gepaard gaat met de werkplek.”

Doorontwikkelingen

Achter Deskalot zit anno 2022 een freelance ploeg van vijf ontwikkelaars, een marketingteam en een vaste commerciële medewerker. Jonas Pollet: “Het was een helse rit. Het platform is reeds bijgestuurd, onder meer inzake andere en lokale betalingsmogelijkheden. Op basis van de feedback vernieuwden we met extra functionaliteiten zoals kalenderintegraties en meer talen. Binnenkort komt er een mobile app, met de bedoeling de gebruiker nog meer te ontzorgen. Initieel waren we vooral gericht op de markt van de freelancers, zelfstandigen en consultants. We krijgen echter meer en meer de vraag van bedrijven die hun werknemers vrijheid willen geven en/of binnen het kader van mobili-

teit sterk nadenken over alternatieven. We ontvangen ook veel feedback vanuit de facility wereld. Er is momenteel veel druk van finance omdat er ruimtes leegstaan en van HR om zich aan te passen aan de nieuwe NWOW, namelijk het ‘fluid working’. Via Deskalot kan waste space gerentabiliseerd worden.”

Het grootste kantoor ter wereld

Deskalot is op vandaag vooral actief in België en Nederland. Jonas Pollet: “Op middellange termijn willen we de poot in Nederland versterken. Voor de zomer gaan we onze aanwezigheid in Duitsland sterk ontwikkelen omdat we zien dat die markt zeer groot en interessant is. Dit omwille van de grootte van het land, de bijgaande mobiliteitsproblemen en de attitude rond hybride werken. We zullen ons, ingegeven door de Co-Working Index, ook op Dene-marken, Zweden en Finland richten. Op middellange tot lange termijn zouden we graag het voorbeeld van Starbucks volgen, met op elke hoek van de straat een locatie.”

Door Tilly Baekelandt

Deskalot werd reeds bekroond met de prijzen ICT Project van het jaar en de HR Excellence Award.

www.deskalot.com

Een driedimensionaal “Energy Program”

EVS

Om zijn in 2016 gelanceerde “Energy Program” uit te voeren, heeft het Luikse bedrijf EVS in 2020 een driedimensionale aanpak uitgewerkt. Het bedrijf heeft zijn installatie van zonnepanelen uitgebreid van 600 naar 2.300 panelen, heeft op zijn parkeerterreinen zijn eerste laadpalen voor elektrische auto's geplaatst en heeft een innovatief systeem ontwikkeld (waarbij regenwater en elektriciteit gecombineerd worden) om de serverruimtes te koelen. Voor een zuinigere, duurzamere en modernere aanpak.

Vanaf de inhuldiging van van het nieuwe hoofdkantoor in Sart-Tilman in 2015, toonde EVS zijn *green attitude*. Het bedrijf, dat wereldleider is in de digitalisering en uitzending van videobeelden, heeft meteen geanalyseerd welke best practices het voor een kleinere ecologische voetafdruk en dus een lager energieverbruik kon toepassen. “De eerste fase van ons ‘Energy Program’ was gericht op het verminderen van ons verbruik door onze 500 medewerkers te sensibiliseren”, legt Loïc Bologne, Head of Workplace & Procurement uit. “Na

deze eerste inspanning, die ons een reductie van 31% van de verbruikte elektriciteit opleverde (de enige energie die EVS gebruikt), zijn we in een hogere versnelling geschakeld, naar meer zelfproductie om zo groen, verantwoord en overdacht mogelijk in onze energiebehoeften te voorzien.”

Driefasige energie

Vervolgens is een ambitieus ontwikkelplan opgesteld, dat enthousiast door de directie is goedgekeurd. Begin 2020, in volle lockdown, is alles dan in de praktijk gebracht.

“Alles” betekent dat EVS vandaag een sprong maakt van 600 zonnepanelen op het dak naar 2.330! 700 zijn geïnstalleerd op een reusachtige berm aan de achterkant van de buitenparking. Iets verderop is dan weer een nieuwe parkeerplaats aangelegd die overdekt is met een enorme carport waarop nog eens 1.000 panelen liggen. Als kers op de taart is alles zo ontworpen dat er geleidelijk laadpalen bijgeplaatst kunnen worden (rechtstreeks van de bron van de zonnepanelen tot bij de net daarvoor onder geparkeerde gebruikers). Nu zijn er al 24 in werking en binnenkort komen er nog 24 bij. Op de buitenparking kunnen er nog enkele palen bijkomen. Een niet te verwaarlozen ontwikkeling aangezien het EVS-wagenpark 330 voertuigen telt.

Een gebouwtje, handig opgetrokken tussen de twee grote zonnepaneelparken op de grond, herbergt een transformator die de stroom van 400 volt naar 15.000 volt omzet voordat de elektriciteit het gebouw binnenstroomt.

Tot slot gebruikt het hightech audiovisuele bedrijf de adiabatische koeltechniek om zijn energievretende serverruimtes (bijna 75% van het elektriciteitsverbruik van het gebouw), te koelen. Hierbij wordt een waternevel verstoven om de lucht in de serverruimtes regelmatig te koelen. EVS vangt hiervoor het regenwater van de

zonnepanelen op in enkele ondergrondse tanks. “Door deze nieuwe regentanks hoeven we voor onze koelsystemen helemaal geen stadswater meer te gebruiken”, benadrukt projectmanager Bernard Maréchal.

Van 7 giga naar 4,5 giga!

Het resultaat heeft niet lang op zich laten wachten: EVS kon de elektriciteitsfactuur van 7 giga in 2016 terugbrengen naar 4,5 giga in 2021! Een duidelijk resultaat van de inspanningen om het verbruik te verminderen en om de groene productie te verhogen. “We verbruiken 100% van onze eigen productie en zijn voor 12% zelfvoorzienend”, verkondigt Loïc Bologne, Head Of Workplace & Procurement, trots. Hij vervolgt: “Het EVS Leadership Team was volledig overtuigd van ons project en van de noodzaak van deze inspanning. Het stond er dus ook volledig achter.” En daar wil de Luikse onderneming het niet bij laten. “Wij willen ook het verschil maken in een bredere dynamiek voor het aangrenzende Luikse Science Park. We willen tegen pakweg 2025 samen met de andere bedrijven op het Park een enorm veld van zonnepanelen aanleggen op het reuzegrote terrein naast EVS. Wij zouden er niet de installateur of beheerder van zijn, maar we zouden de geproduceerde elektriciteit afnemen binnen een lokale energiegemeenschap. Dat past ook bij onze inspanningen

voor maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO).”

Het drijvende duo van het Energy Program, Head of Workplace & Procurement Loïc Bologne en zijn Facility Project Manager Bernard, zijn bijzonder trots op het geleverde werk. Zij belichamen een nieuwe visie die ook op prijs wordt gesteld door hun klanten en teamleden.

“Het is de voltooiing van een aantal jaren werk waarin we echt hebben nagedacht over onze ecologische voetafdruk en over de manier waarop wij een impact hebben op het ecosysteem. Hierbij hebben we steeds rekening gehouden met het motto: ‘de beste energie is de energie die je niet verbruikt’. Het project was echt bijna 100% een EVS-project, intern uitgewerkt en ondersteund door het hele Facilitiesteam, dat bestaat uit enkele heel knappe koppen.” De enige knowhow die extern gezocht is, erkent Loïc Bologne, betrof het opstellen van het technisch bestek. “We hebben ons laten bijstaan door Eliosys, een bedrijf dat hierin is gespecialiseerd, gevestigd op de ULg-campus.”

Op het dak van EVS, uitkijkend over de enorme mozaïeken van de 2.000 nieuwe zonnepanelen, concludeert projectmanager Bernard Maréchal: “Zich inzetten voor een energieproject voor de toekomst en het ook uitvoeren, dan toont aan dat het kan. Wij zijn er het voorbeeld van. Vanaf

het begin van ons project hebben veel bedrijven uit de omgeving en zelfs van daarbuiten contact met ons opgenomen om van onze best practices te leren. Het feit dat we het hebben waargemaakt, toont de noodzakelijke weg aan en zet tal van bedrijven ertoe aan om de productie en het verbruik van groene energie in eigen handen te nemen.”

Door Fernand Letist

Foto's: Fernand Letist

<https://evs.com/>

01. Bij EVS wordt maar één energie gebruikt: elektriciteit. Die wordt gedeeltelijk geleverd door een bataljon zonnepanelen. Het bedrijf installeerde in 2015 600 panelen op het dak, vandaag is dat aantal gegroeid tot 2.300!

02. Bernard Maréchal, projectmanager en Loïc Bologne, Head of Workplace & Procurement in de schaduwrijke, met oplaadstations uitgeruste parking. De elektriciteit is rechtstreeks afkomstig van de duizenden zonnepanelen erboven.

03. EVS heeft alle mogelijke ruimte benut om het fotovoltaïsche oppervlak uit te breiden. De reusachtige berm aan de achterkant van de parking telt 600 zonnepanelen en nog eens 1.000 panelen bedekken de carport van een nieuwe parking die is uitgerust met oplaadstations

04. De waterreservoirs voor warm water (links) en gekoeld water (rechts). Deze laatste wordt gebruikt om door middel van verneveling de serverruimtes te koelen.

05. Enkele omvormers van het fotovoltaïsch systeem. Ze zetten de gelijkstroom van de zonnepanelen om in bruikbare wisselstroom.

03

04

05

Een 100% eigen bedrijfsrestaurant, 'good food' en zelfgemaakte bereidingen Gewestelijke Overheidsdienst Brussel (GOB)

De GOB heeft de gelegenheid van zijn intrek in de nieuwe Iris Tower aangegrepen om zich toe te rusten met een vernieuwend bedrijfsrestaurant. Het 100% homemade 'good food'-aanbod wordt bereid door een eveneens 100% homemade team dat voor 50% bestaat uit jongeren in een eerste baan. Een grote uitdaging, want met 2.100 werkplekken in de toren moet het restaurant 700 tot 900 maaltijden per dag kunnen serveren. Met een focus op kwaliteit, financieel evenwicht en medewerkerstevredenheid loopt de formule sinds eind 2020 op rolletjes.

Baptiste Daveau heeft drie drukke jaren achter de rug waarin intensief beroep is gedaan op zijn afdeling Facilities van 130 medewerkers. In het bijzonder voor de expresbouw van de Iris Tower van 32 verdiepingen (plus 7 ondergrondse parkeer-verdiepingen) om al het personeel van de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel in onder te brengen en te groeperen. Dat wil zeggen 2000 ambtenaren. De operatie vereiste de betrokkenheid van Facilities bij 47 projecten. Waarvan één in het bijzonder de jonge dertigjarige directeur Facilities na aan het hart ligt: een echt bedrijfsrestaurant... anders dan alle andere! "Het verschil ligt in een drievoudige keuze: ons eigen restaurantteam samenstellen en niets uitbesteden; alle gerechten, sandwiches, salades, quiches en zelfs onze sauzen zelf produceren, met uitsluitend verse producten om een gevarieerd 'good food'-aanbod te garanderen; en, ten slotte, dit restaurant een sociaal-professionele bestemming geven aangezien het team voor 50% bestaat uit jongeren onder de 26 jaar in een eerste baan", beschrijft Baptiste Daveau.

Het is een gedurfd initiatief, aangezien de formule van het 'bedrijfsrestaurant' momenteel een model is dat in vraag wordt gesteld. Maar de directeur Facilities van de GOB heeft zijn dossier grondig bestudeerd en zijn berekeningen gemaakt. "Voordat

we naar de Iris Tower verhuisden, zaten we in twee gebouwen dicht bij het Rogierplein, elk met een cafetaria. Het aanbod was van lage kwaliteit, beperkt, industrieel, produceerde veel afval en leidde tot ontevredenheid van onze werknemers die elders gingen eten. Het resultaat was een tekort van 100.000 euro in het laatste jaar. Wij moesten ons paradigma radicaal veranderen en erin slagen break-even te draaien, exclusief personeelskosten, met behoud van democratische prijzen en goed, vers en kwaliteitsvoedsel."

Het aanbod van het nieuwe restaurant is inderdaad voorbeeldig: alles is vers, van circulaire en lokale oorsprong, de bereidingen (sandwiches, gerechten, desserts), zijn allemaal huisgemaakt, elke ochtend bereid, met een verbeterde voedingswaarde, en tegen een zeer concurrerende prijs. "Het idee was om bijvoorbeeld een aanbod van sandwiches op te zetten tegen een kostprijs tussen 0,5 euro (de prijs van industriële sandwiches in onze voormalige cafetaria's) en 4 euro (de gemiddelde prijs in de handelszaken rond ons hoofdkantoor). Vandaag beschikken onze werknemers elke dag over sandwiches voor ongeveer 2,5 euro, maar dan wel verse, huisgemaakte van goede kwaliteit. Waarvan zij kunnen genieten met hun collega's, zonder de toren te hoeven verlaten,

in onze gloednieuwe restaurantruimtes op de 16e en 17e verdieping met een vrij uitzicht op Brussel", verheugt de facility manager zich.

Volledig 'zelfgemaakt'!

Verschillende indicatoren ondersteunen zijn gevoel dat hij de juiste keuze heeft gemaakt. "Het bedrijfsrestaurant is sinds eind 2020 operationeel, maar in een trager tempo als gevolg van het verplichte telewerken dat is opgelegd door de covidgezondheids crisis. Dat is geen slechte zaak geweest, het heeft het team in staat gesteld om in te werken met een vijfde van de klanten. In oktober 2021 kwamen er weer meer mensen werken, zo'n 400. Er werden dagelijks 300 couverts geserveerd. Dat is 75% van de aanwezigen. Een echt succes. Kort daarna werd bij de werknemers gepeild naar hun drie redenen om terug te komen: de eerste daarvan was ... het nieuwe restaurant. De tweede was de behoefte om hun collega's terug te zien. En wat is een betere plek om elkaar terug te zien in een enorme toren dan ons bedrijfsrestaurant met zijn huisgemaakte aanbod van hoge kwaliteit!"

De 'homemade'-geest gaat verder dan de afzuigkappen, ovens, koelkasten, borden en menu's in de keuken. De Gewestelijke Overheidsdienst Brussel heeft geen be-

roep gedaan op externe consultants of bureaus om zijn restaurant te ontwerpen en in te richten. Alleen een keukenontwerper deed een paar aanbevelingen voor de inrichting van de vrije ruimtes. Voor het overige werd alles opgezet door de interne teams, met de volledige steun van de algemene directie. "We hebben geen beroep gedaan op consultants om na te denken over het cateringaanbod, om de verandering te ondersteunen, om alles op poten te zetten. Iedereen heeft bijgedragen. Een van onze medewerkers heeft zelfs 700 receptkaarten opgesteld (per seizoen, voor desserts, slaatjes, soepen, quiches, warme gerechten, enz.) op basis waarvan ons keukenteam de juiste producten in de juiste hoeveelheden bestelt, de gerechten proportioneert enz. Onze IT-afdeling ontwikkelt momenteel software die de personeelsleden in staat zal stellen vooraf te bestellen via hun pc.

Wij hebben ook zeer nauw samengewerkt met HR voor het personeel en de verschillende statuten. Momenteel telt het restaurantkeukenteam 15 medewerkers, maar in afwachting van een toename van het aantal mensen in het restaurant na de covidcrisis hebben wij reeds rekening

gehouden met een mogelijke aanpassing tot 22 medewerkers. Dergelijk personeelsbestand zou een vraag van 850 couverts per dag aankunnen. Nee, echt, dit nieuwe restaurant is een collectieve trots waarvoor alle betrokken teams lof verdienen", verheugt de verantwoordelijke van Facilities zich.

De laatste vraag is of er altijd genoeg fysieke klanten aanwezig zullen zijn om het nieuwe restaurant winstgevend te maken, gezien het blijvende beroep op hybride werk. Ook daar is Baptiste Daveau een stapje voor: "Het telewerk zal zich waarschijnlijk duurzaam stabiliseren op 2-3 dagen per week. Wat betekent dat er gemiddeld minder mensen ter plaatse zullen zijn. De overheidsdiensten zijn momenteel echter bezig met een verandering van strategie op het gebied van de bezetting van gebouwen. Na zich op verschillende plaatsen lovend te hebben uitgelaten over decentralisatie, neigt de administratie nu naar recentralisatie, het resultaat van een budgettaire en logistieke bewustwording. Hoewel onze toren een kleiner aandeel van de 2.000 GOB-werknemers zal huisvesten, is er al sprake van om andere diensten onder te brengen in onze Iris Tower

van 40.000 m². Ons bedrijfsrestaurant, dat het welzijn bevordert en een ideaal middel is voor informele sociaal-professionele contacten, zal dus nooit een gebrek aan klanten hebben."

Door Fernand Letist

Foto's: Fernand Letist

<https://overheidsdienst.brussels/een-website-voor-iedereen/>

01. De strakke en ruime zalen van het nieuwe bedrijfsrestaurant bevinden zich op de 16de en 17de verdieping van de Iris Tower en bieden een adembenemend uitzicht over Brussel. Capaciteit: 700 tot 900 couverts per shift.

02. Baptiste Daveau organiseerde het ontwerp, de creatie en de installatie van het nieuwe restaurant in de nieuwe GOB-toren. 100% homemade, good food en een gemotiveerd team. Iets waar de jonge directeur van Facilities trots op is!

03. Van quiches tot desserts, werkelijk alles wordt ter plaatse bereid en gedresseerd door een keukenteam dat bestaat uit een twintigtal personen waarvan 50% jongeren in een eerste baan.

04. Barista, de coffeecorner op de 19de verdieping, vervulde het restaurantaanbod. Ook het gebak, de biscuits, madeleines, enz. die de koffie vergezellen, worden ter plaatse door het team gemaakt.

05. Alle gerechten en broodjes zijn vers, "good food" en huisgemaakt op basis van 700 seizoensgebonden receptkaarten.

02 03

04

05

© Valerie Clarysse

Parc 51 bestaat uit twee passiefgebouwen: The Factory en The Barn. Een derde, The Office, is in ontwikkeling. Het businesspark is omgeven door 3,5 ha bos en weiland, dat in samenwerking met Natuurpunt werd ingericht.

“Hier werkt men in een oase van rust”

Coworking site Parc 51 stelt de natuur centraal

Parc 51 is omgeven door 3,5 ha bos en weiland. Biodiversiteit krijgt er alle kansen en de campushond is er graag gezien. Hier kiezen de bewoners voor natuur, wellbeing en kwaliteit. Ben Goossens (zaakvoerder Parc 51): “We renoveerden twee gebouwen en een derde duurzaam gebouw is in ontwikkeling, waarbij we op vraag van de markt meer focussen op aparte kantoren. De nood aan professionele werkplekken blijft hoog.”

Levensproject

Parc 51 is het levensproject van Ben Goossens, reeds lange tijd actief in de wereld van kantoorinrichting. Hij bezielt en beheert het businesspark samen met zijn partner en enkele medewerkers: “Ik was op zoek naar een nieuw pand voor de showroom van Puur Office, mijn zaak gespecialiseerd in kantoor- en projectinrichting. Deze site was echter veel te groot. Toen kwam ik op het idee om zelf een coworking concept uit te werken op basis van onze eigen ervaringen, inzichten en ideeën omtrent het nieuwe werken. Het businesspark bestaat uit twee passiefgebouwen die een vijftal jaar geleden werden gerenoveerd en momenteel is een derde gebouw in ontwikkeling. Het ligt vlakbij het snelwegenkruispunt het Klaverblad en is vlot bereikbaar, ook met het openbaar vervoer. We bieden door onze ligging tevens een uitmuntend alternatief voor de vergaderfaciliteiten in de Hasseltse centrumhotels.”

In de natuur

Parc 51 stelt de natuur centraal. Ben Goossens: “Men komt in een oase van rust te-

recht. We beschikken over 3,5 ha bos en weiland, dat we in samenwerking met Natuurpunt Vlaanderen hebben heringericht. We legden poelen voor kikkers en salamanders aan, laten de schapen van lokale boeren hier grazen, legden houtwallen aan voor kleinere dieren, installeerden vo-

“De bewoners hebben constant contact met de natuur.”

*Ben Goossens,
zaakvoerder Parc 51*

gelkastjes enzoverder. Het vakantiegevoel is nooit ver weg. We stimuleren dit via onder meer de terrassen, hangmatten, strandstoelen en wandelmogelijkheden. Men heeft constant contact met de natuur. Zo kan een sollicitatiegesprek perfect buiten op het terras plaatsvinden. Naar de toekomst voorzien we nog enkele tiny houses. Natuur geeft rust en inspireert.”

The Factory & The Barn

Het eerste gebouw, een oude schrijnwerkerij, werd omgevormd tot een hoogwaardige en smaakvol ingerichte coworking space met grote raampartijen die uitkijken op de natuur. Het gelijkvloers gebouw telt 1.060 m² en beschikt over zes volledig uitgeruste vergaderruimtes voor 4 tot 26 personen. Naast de 50 flexplekken zijn er twee privékantoren voor vier personen, stilteboxen, loungeplekken en telefoonruimtes. De coworking space is zes dagen op zeven toegankelijk van 6u tot 24u. Met het oog op volledige ontzorging zijn in de huurprijs (maandbasis) tal van diensten inbegrepen zoals een gezellige bar, smaakvol ingerichte bistro, keuken, massa-

geruimte, douches, schoonmaakservice en zoverder. Ben Goossens: "We hechten veel belang aan akoestiek via onder andere akoestische wandplafonds. We gebruiken geen fossiele brandstoffen, installeerden warmtepompen, er is overal led-verlichting, goede ventilatie en isolatie."

The Barn, het tweede gebouw, heeft twee verdiepingen. De showroom strekt zich op het gelijkvloers uit over 380 m². Boven is een kantoorruimte van 136 m² voorzien. Het businesspark beschikt over 125 gratis parkeerplaatsen en diverse laadpunten voor elektrische fietsen. Binnenkort zullen er ook laadpalen voor elektrische wagens geplaatst worden.

The Office

The Office, momenteel in ontwikkeling, is begroot op 75 flexplekken. Het wordt een modern, minimalistisch passiefgebouw van 880 m² met twee niveaus en een ondergrondse garage van 660 m². Ben Goossens: "We plannen in The Office meer aparte kantoren. We merken dat mensen

meer in kleinere groepen willen werken en vervolgens rustige ruimtes opzoeken waar ze niet gestoord worden. Niettegenstaande zetten we ook sterk in op gezellige gemeenschappelijke, informele ruimtes waar men 's morgens bijvoorbeeld eerst kan socializen om vervolgens naar een meeting room te gaan om samen aan een project te werken en te brainstormen."

Kruisbestuivingen

De huurders komen uit heel diverse sectoren, zoals de bouw, IT, boekhoud-, coaching-, facility en bio-medische sector. Er zijn ook tal van start-ups. Ben Goossens: "De bedrijven vinden het boeiend dat er kruisbestuivingen ontstaan. De bewoners kijken uit naar de dagelijkse ontmoetingen en leren elkaars klanten kennen. Dit in tal van marktsegmenten. Tijdens de lockdown was het uiteraard iets rustiger,

maar we zien dat de behoefte aan een professionele omgeving blijft bestaan. Thuis vloeien privé en werk vaak in elkaar over. Thuiswerken is niet zaligmakend. Mensen hebben behoefte aan collega's en sociaal contact. Post-corona zal het volgens mij een gezonde mix worden van tele- en kantoorwerken. Het is goed dat mensen

de voor- en nadelen hebben gezien. Nu kunnen ze de balans opmaken. Ik denk wel dat men de files naar de grootsteden zal mijden. Er zal meer regionaal gewerkt worden in coworking spaces of kleinere regionale kantoren. We zien ook dat (potentiële) medewerkers in de

war for talent meer en meer kiezen voor de uitstraling van het bedrijf. Het moet hip zijn, spannend, duurzaam... Zo niet gaan ze elders werken. Dit vormt een grote uitdaging voor bedrijven."

Door Tilly Baekelandt

www.parc51.com

"De bewoners kijken uit naar de dagelijkse ontmoetingen en leren elkaars klanten kennen. Dit in tal van marktsegmenten."

De schoonmaak van ziekenhuizen beheren 2.0

CUSL

De Cliniques Universitaires Saint-Luc hebben het beheer van al hun schoonmaakactiviteiten geïnformatiseerd. Een primeur voor België! Dubbele doelstelling van het in 2018 gelanceerde project: de organisatie van het werk van de 300 schoonmaaksters rationaliseren en de geleverde dienst optimaliseren en rendabeler maken. En de uitdaging is aangenomen.

125.000 m², meerdere gebouwen, 6000 ruimtes waarvan 1000 ziekenhuiskamers, 26 operatiezalen... Deze cijfers geven al een goed beeld van de kolossale uitdaging die het dagelijkse onderhoud van de Cliniques Universitaires Saint-Luc in Sint-Lambrechts-Woluwe met zich meebrengt. Tot drie jaar geleden werd de schoonmaak nog "op grootmoeders wijze" georganiseerd. De verpleegkundigen lieten de schoonmaakdienst telefonisch weten dat er een kamer vrijkwam en dat deze schoongemaakt moest worden. De schoonmaak noteerde het verzoek op papier en stuurde vervolgens een van de 300 schoonmaaksters van de dienst om de kamer te "doen" ... Een verouderd systeem dat leidde tot tijdverlies, dat niet efficiënt was en dat vaak klachten van de aanvragende dienst opleverde waarvan niet altijd gecontroleerd kon worden of ze terecht waren. Vandaag

heeft een IT-beheertool de telefoon en het papier overbodig gemaakt. Leve de planning en het overzicht van de werklust, van de beschikbare middelen en van alle behoeften van de megastructuur van dit ziekenhuis dat 24 uur per dag, 7 dagen per week werkt.

Alleen maar voordelen

"Het grote voordeel is het realtime overzicht van de operaties. We zijn volledig overgeschakeld op moderniteit en efficiëntie. Nu hebben zowel de verplegingsdiensten, de schoonmaakdienst als de schoonmaakster die verantwoordelijk is voor een opdracht een volledig beeld van elke aanvraag en de opvolging ervan", legt Gilles Destruel, Manager Cleaning van het CUSL, uit. "Wij zijn het eerste ziekenhuis in België dat ALLE schoonmaakoperaties via de computer beheert: kamers, operatiezalen, intensive care, spoeddienst, kantoren... Andere ziekenhuizen doen het ook, maar alleen voor de kamers van ontslagen patiënten."

De belangrijkste toegevoegde waarde van het nieuwe geautomatiseerde beheer betreft de organisatie van de schoonmaak van de kamers. "Het algemene realtime overzicht van de kamers maakt het mogelijk om de flessenhals uit het verleden te vermijden en de stroom tussen uitgaande en binnenkomende patiënten en de beschikbaarheid van de kamers te stroomlij-

nen", merkt de Cleaningverantwoordelijke op. "Bovendien kunnen we op een efficiëntere manier opvolgen wat de schoonmaaksters hebben gedaan en hoe ze hun tijd hebben ingezet."

Op de werkvloer beschikt iedereen over een smartphone. "Echt een pluspunt. Zowel voor ons als voor hen", legt Rudy Rimeau, CUSL Logistics Director, uit. Vroeger begon iedereen zijn dienst met, boem!, onmiddellijk 10 opdrachten. Dat was niet motiverend. Nu, met de smartphone, wordt elke schoonmaakster opdracht per opdracht op de hoogte gebracht van de activiteit volgens een nabijheidslogica van opdrachten in dezelfde zone. Dit zorgt voor een grotere soepelheid bij het afhandelen van het werk. En via de smartphone wordt iedereen ook op de hoogte gehouden van de bijzonderheden van elke opdracht. Of je nu een klassieke kamer, een covid-kamer, een operatiezaal of een spreekkamer moet schoonmaken, de protocollen, technieken en producten zijn natuurlijk altijd verschillend.

De schoonmaaksters geven zelf aan dat ze minder stress ervaren. De efficiëntie, de kwaliteit van het werk en de planning waren er wel bij. Net als de turn-over van patiënten in de kamers. Het was de investering meer dan waard: 135.000 euro. Tot op heden heeft de modernisering van de Cleaningorganisatie de Cliniques Universitaires Saint-Luc al 376.000 euro bespaard.

Een unieke uitkijktoren

Bij de start vergde de automatisering van de hele schoonmaaksector een reuzachtig karwei van data-invoer. Het was immers nodig om alle kenmerken van elk van de 6000 ruimtes, de procedures en soorten reiniging, de protocollen, de te gebruiken producten, de onderhoudsfrequenties, enz. in te voeren. Maar eenmaal dat achter de rug was, blijkt de software die het Nederlandse bedrijf dir/Active iTransport voor het CUSL heeft ontwikkeld veel meer te zijn dan een eenvoudige tool voor het plannen van schoonmaakopdrachten. Het is ook een waardevol reportinginstrument. "We verzamelen gegevens die statistieken geven per dag, week, maand", beschrijft het hoofd van het Cleaningdepartement. "Zo kunnen we ons systeem continu verfijnen." Zijn collega Rudy Rimeau, Directeur Logistiek, geeft een voorbeeld: "We hadden een dertigtal schoonmaaksters die van 16.00 uur tot middernacht werkten. We vroegen ons af of het echt nuttig was dat ze allemaal tegelijk aanwezig waren. Was het misschien beter ze volgens de behoefte in bepaalde tijdvakken uit te sturen? Dankzij het systeem en de grafieken hebben we vastgesteld dat er na 21:00 uur eigenlijk geen patiënten meer vertrekken. Het volstaat dus om vanaf dat uur nog maar 6 schoonmaaksters te laten werken. Het is handiger om schoonmaaksters in te zetten op drukker momenten. Onze

applicatie geeft ons een zeer duidelijk beeld van uitgaande stromen, van rustige of drukke tijdvakken, van uitstroompieken die zoveel mogelijk schoonmaaksters vragen. Het systeem stelt ons in staat om voor elk moment in te schatten wat de precieze werkdruk is, afhankelijk van de opdrachten en de plaatsen. Dit komt tegemoet aan de behoeften van het personeel en van het ziekenhuis."

Het geïnformatiseerd beheer van de schoonmaak heeft voor iedereen immers een transversaal nut. Ook de verpleeg- of cateringafdeling en andere logistieke spelers profiteren van de realtime verzamelde informatie.

"De andere positieve impact betreft onze teamleiders. In het oude systeem waren ze op een anarchistische manier overwerkt en hadden ze veel minder tijd om zich bezig te houden met het kwaliteitsaspect van de schoonmaak. Dit jaar is het doel echt om hun taken opnieuw tot de essentie terug te brengen. Dankzij hun pc's en de laptops van de actieve teams kunnen ze live volgen waar hun medewerkers zijn en hoe ze werken. Je hoeft niet alle richtingen uit te rennen om te controleren of iedereen is waar hij moet zijn en doet wat hij moet doen", zegt Rudy Rimeau, de baas van de Logistiek. "Omdat hij tijd heeft bespaard, willen we dat elke teamleider de kwaliteit bewaakt en feedback van en naar zijn teams geeft. Een meer gerichte

en fijnere kwaliteitscontrole is nu mogelijk dankzij de gegevens die door het systeem worden aangeleverd (signalen van een te snelle schoonmaak, haperingen in de behandeling, enz.). In ieder geval is de tevredenheid sinds de overstap naar het geïnformatiseerd beheer gestegen tot 97% en zijn de klachten met 90% gedaald!"

Door Fernand Letist

Foto's Fernand Letist

<https://www.saintluc.be/nl>

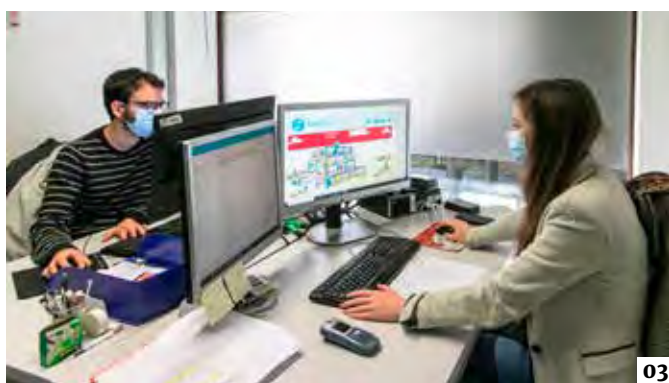
01. Tijdens elke shift beschikt elke schoonmaakster over een smartphone om in drie klikken over het werkschema en specifieke taken te informeren en geïnformeerd te worden. 100% tijdswinst en doeltreffendheid.

02. Rudy Rimeau, logistiek directeur en Gilles Destruel, manager van het Cleaningdepartement. Samen hebben ze de volledige omschakeling naar een digitaal beheer van de schoonmaaktaken van het grote ziekenhuis doorgevoerd.

03. Naast de ziekenhuisshifts, zijn Tiphaine en Gilles van het Cleaningdepartement ook verantwoordelijk voor het dagelijks bijwerken en monitoren van het geautomatiseerde systeem. De mens kan bovendien altijd overnemen om bepaalde gegevens te wijzigen in geval van fouten.

04. Cliniques Saint-Luc heeft 250 smartphones aangeschaft om dagelijks met het schoonmaakpersoneel mee te geven. Elk personeelslid beschikt ook over een oplaadcontactdoos.

05. Het schoonmaakprotocol of de schoonmaakopdracht verschilt vaak naargelang de kamer. Elke schoonmaakster kan zich altijd in real time informeren over de voortgang van haar taken.

03

04

05

De nieuwbouw situeert zich voor de ingang van het hoofdkantoor, strekt zich uit over drie verdiepingen en combineert verschillende functies en faciliteiten.

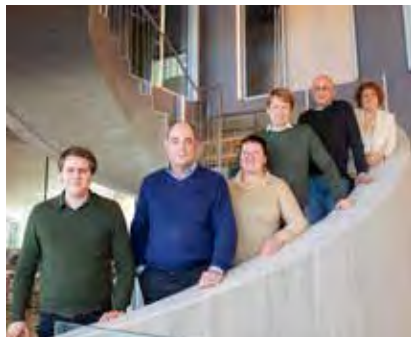
‘The hub’: het kloppend hart van TVH

[Nieuwbouwproject in het teken van ontmoeting en samenwerking](#)

TVH is een multinational met een familiaal karakter en de West-Vlaamse ondernemersspirit, wat zich onder meer uit in de zorg voor de medewerkers en de werkomgeving. Het is binnen dat kader dat ‘The Hub’, een duurzaam nieuwbouwproject van 13.000 m², op 31 maart opent aan de hoofdingang van de site in Waregem. Het bundelt tal van faciliteiten, vangt de ruimtenood op, verduidelijkt het TVH-verhaal en zet volop in op ontmoeting en samenwerking, onder meer via het imposant Experience Center.

Investeren in mensen

TVH, wereldspeler inzake onderdelen en diensten voor heftrucks, industriële voertuigen, bouw- en landbouwmachines, vierde in 2019 zijn 50-jarig bestaan. Het bedrijf telt meer dan 4.500 medewerkers (waarvan 2.500 in België), 60 nationaliteiten en 42 talen in house gesproken. Er

Florian Dumont (System Advisor Facility), Marc Jonckheere (Technical Facility Operations Manager/project manager The Hub), Joke Debeuckelaere (Teamleader Facility – Soft Services/project team member Experience Center), Luc Rasschaert (Director Facilities), Filip Duquesnoy (Facility Coordinator – Electrical Services), Jasmine Jacobs (CX Ambassador/project team member Experience Center)

zijn 81 vestigingen, waaronder 6 sites en ongeveer 35 gebouwen in België, goed voor een totale gebouwenoppervlakte van 220.000 m². In 2020 bedroeg de omzet 1.150 miljoen euro. Luc Rasschaert (Director Facilities): “Ook wij zijn continu op zoek naar medewerkers. Momenteel zijn er meer dan 200 openstaande vacatures in Waregem. Een van onze grote troeven is dat we nog steeds een familiale, vlot toegankelijke onderneming zijn. Zorg dragen voor de medewerkers en de werkomgeving is hier enorm belangrijk. Ons oorspronkelijke hoofdkantoor, dat 15 jaar geleden werd gebouwd, krijgt dankzij een doorgedreven renovatie hetzelfde kwaliteitsniveau als ons nieuwbouwproject, dat voor een capaciteitsuitbreiding van 250 à 300 mensen zorgt. Zo werd het schrijnwerk vervangen, een nieuw klimatisatiesysteem geïnstalleerd en stevig ingezet op ergonomie. De ruimte die vrijkomt door de nieuwbouw, wordt teruggeven aan de werknemer.”

Evolutie facilitair team

Het facilitair team, dat onder de afdeling Finance valt, is verantwoordelijk voor alle bouw- en verbouwingsprojecten, evenals

de facilitaire dienstverlening. De volwaardige opstart van het team kwam er in 2011, met Marc Jonckheere als fulltime facilitair verantwoordelijke. Luc Rasschaert: “We opteerden niet voor een outsourcebeweging. Gaandeweg kwamen er collega’s bij, ook in de uitvoering. Ondertussen zijn we met 25. Het team werd ook versterkt met medewerkers die vanuit hun opleiding facilitair onderlegd zijn. We splitsen vervolgens de soft en hard services op. Momenteel delen we de hard services verder in op basis van specialiteit, zoals bouw, elektriciteit en HVAC. Het belang van het serviceluik neemt alsmaar toe. De onderneming groeit in sneltempo en de verwachtingen van de medewerkers evolueren immers ook. Ondertussen is Marc Jonckheere verantwoordelijk voor het hele projectgebeuren en Pieter Loosveldt voor het serviceluik.”

The Hub

De eerste gesprekken omtrent het nieuwbouwproject ‘The Hub’ dateren van 2017. Luc Rasschaert: “Er was ruimtenood door het groeiend aantal medewerkers. We merkten bovendien dat het niet eenvoudig was om onze activiteiten aan bezoekers uit

te leggen. We wilden ons verhaal op een andere, moderne en hoofdzakelijk digitale manier vertellen. Het Experience Center, benaderd als volwaardig project binnen het nieuwbouwproject, vormt daarin de spil. We tonen er de historie, onze producten en diensten. The Hub is meer dan een typisch kantoorgebouw, het is een bundeling van heel wat faciliteiten."

De nieuwbouw situeert zich aan de hoofdingang van de site en strekt zich uit over drie verdiepingen met meer dan 300 werkplekken, waarvan een deel wisselwerkplekken. Luc Rasschaert: "We zetten sterk in op flexplekken, maar laten de keuze aan de teams. Het thuiswerkbeleid was voor de crisis reeds uitgewerkt, maar wordt nu wel breder toegepast."

Alle ter plaatse gestorte betonelementen kwamen tot stand met planken bekisting, met de centrale wenteltrap als heuse eye-catcher. Er zijn meer dan 50 vergaderzalen die allen voorzien zijn van videoconferencing technologie. Het auditorium heeft een capaciteit van 200 personen. Florian Dumont (System Advisor Facility): "In het

Experience Center krijgt men aan de hand van onder andere een imposante led-wall, interactieve videowalls en games in een bezoek van één uur een volledig beeld van TVH. We doen in dit center niet langer beroep op papieren brochures."

De indeling van het gebouw moedigt ontmoeting en samenwerking aan. Zo is het informeel, aangenaam restaurant en de state-of-the-art keuken (2.600 m², 350 plaatsen, voorheen 200) multi-inzetbaar. Er is een koffieshop en men kan er onder

meer zelf limonades of verse smoothies maken. Ook in de binnentuin met meubilair is het aangenaam vertoeven.

Duurzaam

De nieuwbouw, een smart building, werd grotendeels BIM-gemodelleerd, beschikt over 250 kW thermisch vermogen vanuit het beo-veld, gekoppeld aan water/water warmtepompen, aangevuld met 500 kW thermisch vermogen vanuit lucht/water warmtepompen, en verdeeld via vloerverwarming, passieve en actieve klimaatballen. Het licht, de temperatuur, de vochtig-

heid enzoverder worden gemonitord via sensoren.

Aan de overkant van The Hub, waar ook een park is met sportmogelijkheden, werden 150 extra parkeerplaatsen aangelegd. Florian Dumont: "Tegen 2024 à 2025 zullen er 200 à 300 laadstations zijn voor elektrische wagens. Er is tevens een nieuwe overdekte fietsenparking en motostalling met oplaadmogelijkheid voor elektrische fietsen. De fietsers en andere sporters kunnen gebruikmaken van de 20 douches, een drooglokaal voor kleren en gestuurde lockers, te bedienen met personeelsbadge."

Impact crisis

De bouw ging in 2019 van start, waarbij de timing werd beïnvloed door de coronacrisis. Luc Rasschaert: "Initieel was vooropgesteld om vorige zomer te verhuizen. Dit werd uiteindelijk begin 2022. We openen het restaurant op 31 januari en verhuisden vervolgens per week naar de drie verdiepingen. De officiële opening is gepland op 31 maart. Voor de toekomst hebben we de ambitie om ons opleidingscentrum TVH University ook aan The Hub te koppelen."

Door Tilly Baekelandt

Foto's TVH

www.tvh.com

“Op kantoor aanwezig zijn heeft niet meer dezelfde betekenis of dezelfde bedoeling”

Giseline Rondeaux geeft voor onze Wex stream haar visie op NWoW+H (New Ways of Working + Hybrid)

De bedrijfswereld is in volle evolutie op het vlak van de filosofie en de werking. Giseline Rondeaux doet uit de doeken welke uitdagingen NWoW en hybride werkvormen met zich meebrengen. Zij heeft gedoctoreerd in de managementwetenschappen aan de HEC te Luik en heeft dit tot een van haar onderzoeksgebieden gemaakt. Zij was de coördinator van het interuniversitair platform NWOW-KMO en ze geeft opleidingen over good practices voor de nieuwe manieren van werken in het digitale tijdperk.

Welke toekomst ziet u voor hybride werkmodellen?

Een blijvende realiteit. De lockdowns en de ervaring met thuiswerken hebben personeel warm gemaakt en hebben veel werkgevers laten zien dat het werkt. Werkgevers worden natuurlijk gemotiveerd door kostenbesparingen (minder kantoorruimte, minder verwarming, enz.) maar ook door het imago van hun merk (mobiliteit en duurzaamheid) en door de tevredenheid van het personeel. De covid-pandemie heeft de lijnen zo abrupt verlegd dat de vraag van het moment is: hoe krijgen we mensen nu weer op kantoor? Veel werknemers hebben het gemak van thuiswerken ontdekt maar toch kan het niet in de plaats komen van het persoonlijk contact in een informele sfeer op de werkplek. We stellen vast dat thuiswerken zou moeten stabiliseren rond 1 tot 3 dagen per week.

Hoe moet deze gedeeltelijke terugkeer naar het kantoor opgevat worden?

Het komt erop neer dat op kantoor aanwezig zijn niet meer dezelfde betekenis

of dezelfde bedoeling heeft als voordien. Het kantoor evolueert meer tot een plaats voor professionele en sociale interactie dan een plaats om werk uit te voeren dat je ook thuis kunt doen. We komen naar kantoor om de “collectieve” dimensie te beleven. Het kantoor wordt in wezen een motor voor de samenhang van het team, voor groepsdynamiek en voor creativiteit. Eigenlijk alles wat het sociale cement vormt van een bedrijf.

Wordt er nog gezocht naar de juiste modellen?

Laten we eerder zeggen dat ze evolueren. De organisatie van het werk is specifiek voor elke context of elk beroep. De meest urgente en noodzakelijke evolutie rond NWOW+ H is de evolutie van de managementrelatie en van de rol van de manager. Op het gebied van aansturing en evaluatie van de prestaties moet de manager de switch maken van controle naar vertrouwen in zijn medewerkers. De manier veranderen waarop gekeken wordt naar resultaten en werken aan de kwaliteit van de interactie binnen het team. Ook zoveel mogelijk projectmatig werken. De trend is

om vaardigheden samen te brengen. Of het nu op kantoor is of daarbuiten. Soms zelfs in virtuele teams van mensen op verschillende continenten, maar allemaal gericht op hetzelfde doel, voor een bepaalde periode.

Wat is de rol van Facilitymanagement in deze sterke trend rond NWoW + Hybrid?

De opkomst van het hybridemodel dwingt ons om een holistische visie toe te passen die al door NWoW is doordrongen. Vaak gaat dit in eerste instantie uit van Facility terwijl het eigenlijk veel breder is. De nieuwe manieren van werken hebben ook een sterke impact op teamwerk, op de organisatie van het werk, op het beheer van human resources... Dat zijn allemaal dingen die meer te maken hebben met relaties tussen mensen dan met gebouwen en de voorzieningen op de werkplek. De NWoW zijn gebaseerd op 3 B's: “Bricks, Bytes and Behaviours”, wat ook de naam is van ons opleidingscertificaat aan de HEC (zie hiernaast). Als we de bestaande dynamiek en de bestaande organisatievormen verwaarlozen die mensen hanteren, wordt NWoW min of meer gereduceerd tot Bricks. Terwijl het ook gaat om de managementmethode, om HR en de hele IT-component voor de digitale transformatie. Dat laatste is essentieel omdat de nieuwe manieren van werken een grotere inspanning vragen op het gebied van digitalisering, draagbaarheid van apparatuur en modulariteit van ruimtes om te werken waar en wanneer je wilt.

Moeten we diensten samenvoegen of alleen de interactie tussen diensten aanmoedigen?

In de toekomst komt het erop aan samen te werken, nieuwe synergieën te vinden tussen de afdelingen Facilities, HR, Boekhouding, IT... Daartoe hoeven ze niet samengevoegd te worden want elke af-

deling heeft zijn eigen technieken en vaardigheden. Er moeten wel nieuwe bruggen worden geslagen, want de onderliggende kracht van NWoW+H is transversaliteit. Dit vereist dat dingen bewegen, flexibel zijn, dat scheidingsmuren afgebroken worden.

Hoe lang zal het duren voordat NWoW+ Hybrid het dominante model wordt?

Ik heb er geen idee van. Weet je, thuiswerken en NWoW zijn eigenlijk niet echt nieuw. Het gaat hier om een reeks concepten die 10-20 of zelfs 30 jaar geleden voor het eerst zijn verschenen. We hebben ze samengebracht in een globaal concept ten dienste van de huidige evolutie in de bedrijfswereld. Bedrijven experimenteren met deze tools volgens hun behoefte, proefondervindelijk. Het kost tijd om ze te implementeren en voor medewerkers om er vlot mee om te leren gaan. Zelfs als het model eenmaal is ingevoerd blijft het evolueren omdat de werkomgeving, de teams en de manier van werken voortaan voortdurend zullen veranderen.

Wat zijn de sleutels zijn om deze evolutie tot een succes te maken?

Dat elk bedrijf het model vindt dat het beste past bij zijn persoonlijkheid, zijn dynamiek, zijn manier van werken, zijn specifieke situatie. Het heeft geen zin NWoW en thuiswerken te willen aanpakken zoals de buurman dat heeft voorgedaan. Een andere noodzaak is om het gekozen model in te voeren binnen het kader van een participatieve aanpak, omdat het de mensen zijn die het werk doen die er het beste van op de hoogte zijn. Het resultaat moet samen opgebouwd zijn zodat alle actoren zich achter de principes kunnen scharen.

En de grote uitdagingen die nog moeten worden aangepakt?

Die zijn vooral van culturele aard. De bedrijfscultuur moet veranderen. Het is essentieel dat de managementfunctie en de filosofie erachter evolueren. De manager moet zijn standpunt en houding van controle (op procedures, aanwezigheid, resultaten...) verlaten zodat de medewerkers zelfstandig hun verantwoordelijkheden kunnen uitoefenen. Aan de andere kant doen niet alle bedrijven in dezelfde mate een beroep op NWoW+Hybrid. Of het nu gaat om een tertiair bedrijf of een industrie, de realiteit is telkens anders. De laatste mogelijke hindernis: de graad van digitale volwassenheid van bedrijven. Sommige staan nog niet heel ver op het gebied van apparatuur, servers en de vaardigheden van het personeel die daarbij horen.

Door Fernand Letist

NWoW+H, dat kun je leren!

Opleidingen gegeven door de beste experts met als kers op de taart een Specialisatie-attest NWoW. Dat is de universitaire opleiding die de HEC van de Universiteit van Luik momenteel aanbiedt aan actoren uit de bedrijfswereld. Zoals op de site van de hogeschool staat (<https://www.hecexecutiveschool.be/certificat-specialisation-nwow>) is het doel van de opleiding om instrumenten te bieden aan bestuurders van KMO's, aan CEO's van bedrijven, HRD's, NWoW-projectleiders, adviseurs, cao's, vakbondsafgevaardigden, facilitymanagers, architecten, enz. om "de transformaties voor NWoW die een impact hebben op de organisatie, haar omgeving, haar processen en haar medewerkers te begrijpen, erop te anticiperen en ze te implementeren". Giseline Rondeaux legt uit: "Alles wat te maken heeft met de drie B's van NWoW (Bricks-Bytes-Behaviours) komt aan bod. Het idee is om professionals in de opleiding kennis te bieden van alle onderdelen van NWoW. Hoe ze op elkaar inspelen, welke impact ze kunnen hebben op hun projecten, hoe een reeks aandachtspunten te identificeren en te assimileren. Het zijn ofwel interbedrijvenopleidingen die het delen van ervaringen tussen mensen met verschillende achtergronden vooropstellen, ofwel intrabedrijvenopleidingen voor deelnemers die verschillende functiesectoren uit de organisatie vertegenwoordigen. We werken rond thematische modules (digitaal, management, bedrijfscultuur, enz.) maar niets is statisch. We gaan soms het veld in om werkplekken te bezoeken en om te analyseren wat daar wel of niet werkt. We ontvangen ook regelmatig referentiesprekers die experts zijn in nieuwe werkwijzen, waaronder hybridemodellen."

Op het einde van de opleiding (waarvoor minimaal twee verplichte modules gevolgd moeten zijn – "De specificiteiten van een NWoW-project" en "NWoW en transformatie van de managementrelatie"), behaalt de deelnemer een Specialisatie-attest. Maar waar is dat goed voor? "Het is een waardevol universitair attest dat een academische opleiding afsluit," legt onze expert-opleider Giseline Rondeaux uit. NWoW is tegenwoordig een terrein waarop bepaalde verworvenheden gevalideerd moeten worden. Onze opleidingen garanderen de kwaliteit van de sprekers, de behandelde inhoud en de overgedragen kennis. Elke deelnemer vertrekt met een bagage die afgestemd is op de sterke evolutie van de werkmethoden."

- Facility & Workplace opleidingen voor professionals, luister naar de WeX TALKS podcast #5 FR (franstalige versie) <https://www.belfa.be/nl-wex>
- Belfa leden genieten van speciale inschrijvingsvoorwaarden in het kader van het partnership tussen belfa & HEC Luik Management School (franstalige opleidingen) (zie www.belfa.be > opleidingen)

De WeX stream by belfa heeft als doel een brug te slaan tussen de verschillende disciplines die nadenken over hoe de werkomgeving evolueert, die ermee experimenteren en die deze evoluties ook uitvoeren.

Hoe zullen we werken in de toekomst: laat ons samen een nieuwe kijk hebben op de werkomgeving van de toekomst, dit op basis van meerdere transitie aan de gang momenteel "Work, Workforce, Workplace & Portfolio".

Deze evoluties treden voortdurend in wisselwerking met de huidige veranderingen, wat leidt tot opportuniteiten en ook tot spanning:

- op het vlak van het werk (re-architecting Work) in het algemeen,
- op het vlak van de noden en verwachtingen van wie aan het werk is (unleash your Workforce) maar ook op het vlak van de houding van burger en consument,
- op het vlak van de werkomgeving zelf (adapt the Workplace)
- op het vlak van gebouwen en infrastructuur (rethink Real Estate)

Gekruiste blikken van FM, HR, IT, Digital, C-suite, Finance en daarbuiten...

Dankzij onze WeX-genodigden met verschillende achtergronden en expertises voor een holistische en inspirerende benadering van de werkomgeving.

Contact : Sangara Klespis, WeX leader by belfa: wex@belfa.be

SAVE THE DATE - 28 APRIL 2022

**DUURZAAMHEID
PARTNERSHIP
CONNECTIE**

‘30 jaar FM’: opleiding Facility Management viert 30-jarig bestaan

Celebrating the past. Debating the future

Op donderdag 28 april 2022 viert Odisee het 30-jarig bestaan van de bacheloropleiding Facility Management op de Technologicampus in Gent. De directie van de opleiding vertrouwde de organisatie van het evenement toe aan een groep FM-studenten uit het afstandsonderwijs. Dit kadert binnen de leerdoelen van het vak Event Management, waarin de FM’ers in spe een verscheidenheid aan kennis en skills moeten toepassen.

Partnership en connectie

De studenten krijgen te maken met alle aspecten van het organiseren van een event, zoals planning, budgettering en organisatie van locatie, catering, aankleding, veiligheid en beveiliging, cleaning, communicatie, etc.

Zo gingen ze een partnership aan met verschillende interne en externe stakeholders, waaronder ook belfa en young belfa. “We zijn zeer dankbaar voor de samenwerking met belfa en young belfa”, aldus de organiserende studenten. “Hun uitgebreid netwerk van FM-professionals, ervaring met het organiseren van events en expertise en inzicht in de actuele trends zijn een grote troef voor het event.”

De connectie van de FM-opleiding en de studenten met de FM-professionals uit het werkveld staat centraal op dit event. Aangezien het verlagen van de drempel tussen de diverse groepen en het verbinden van FM’ers de voornaamste doelstelling is van young belfa, was een samenwerking niet weg te denken. De werkgroep young belfa legt contacten met ervaren professionals en helpt jongere leden om op hun beurt met hen te connecteren. Een

gegeven dat niet kan ontbreken bij een jubileum.

Duurzaamheid

De ondertitel van het event ‘30 jaar FM’ is ‘Celebrating the Past. Debating the Future’. De bedoeling is dan ook tweeledig. Enerzijds kijkt men 30 jaar terug in de tijd en wordt het rijke verleden van de opleiding gevierd, samen met (oud-)studenten en (oud-)docenten van de hogeschool. Anderzijds wil de opleiding FM samen met het werkveld naar de toekomst van FM kijken en een debat aangaan over de innovaties en trends, met speciale aandacht voor duurzaamheid. Met de Europese klimaatdoelen voor 2030 en 2050 liggen er voor FM’ers immers mooie uitdagingen in het verschiet. Tegen deze achtergrond wordt met experts uit het werkveld een panelgesprek georganiseerd over de duurzaamheidstrends, waarop het werkveld en de opleiding kunnen inpijken, nu en in de toekomst.

Werkgroep young belfa:

Céline Bastien, Tessa Fermont, Giovanni Michiels,

Frederick Van Hulle en Ferre Verstraete

#UnleashYourFacility #voorFMdoorFM

Inschrijven of sponsoren?

Je kan nog steeds inschrijven voor het jubileumevent ‘30 jaar FM’. Of interesse om het event met jouw bedrijf te sponsoren? Stuur een mailtje naar bob.huyskens@student.odisee.be of young@belfa.be en we nemen zo snel mogelijk contact op met jou!

Op zoek naar
een **duurzame** facilitaire partner?

CARE OFFICE CLEANING

- Stabiel bedrijf met **45 jaar** ervaring
- **Warme organisatie met respect** voor de medewerkers én de klanten
- Mee helpen behalen van uw **SDG's**
- **Ervaring** in de sociale economie
- **Jarenlang partnership** met KMO's en openbare instellingen

www.care.be

MEER WETEN?

Ga naar onze website of volg ons op LinkedIn

CONGRES & VAKBEURS OVER FACILITAIR MANAGEMENT

voor facility managers, aankopers
en bedrijfsleiders

BELFA CONGRES

Topsprekers over actuele FM-onderwerpen

NETWERKEN IN EEN SFEERVOL KADER

De nieuwste producten en diensten
van meer dan 80 exposanten
Full service catering formule
voor alle bezoekers

Blijf up-to-date en registreer u via www.fmday.be

Organisatie

Media partners

Corporate Partners belfa

Jullie sorteren, wij recycleren

De afvalfactuur onder controle houden? Sorteerslim!

De kosten voor restafval zijn spectaculair gestegen. Hoe houd je als facility manager de afvalfactuur onder controle? En hoe kan je slimmer sorteren? Renewi, toonaangevend Europees waste-to-productbedrijf, geeft binnen het kader van zijn VLAREMA-campagne uitleg en tips.

Strengere reglementering

Met VLAREMA 8, dat in augustus 2021 werd gepubliceerd, kiest Vlaanderen voor de richting die de circulaire economie omarmt. Het Vlaams reglement inzake het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen omvat een aantal grondige hervormingen, waarbij ook verplichtingen worden opgelegd aan de afvalverwerker. Dries De Pauw (director Marketing & Sales Renewi): "We zijn verplicht om afvalproducenten te informeren over de wetgeving. We overlopen de 24 afvalstromen met onze klanten, wat uitmondt in het 'VLAREMA-certificaat'. OVAM legt ons ook een controlerende functie op in die zin dat we rolcontainers met restafval checken op recycleerbare materialen. Die moeten we vervolgens identificeren in het centraal register van OVAM."

Tips voor de facility manager

Binnen kantooromgevingen is het van belang dat het (poets)personeel goed ingelicht wordt. Dries De Pauw: "Communicatie is cruciaal. We zien dikwijls dat men onvoldoende op de hoogte is van

*"Communiqueer de wetgeving
en voorzie geschikt
materiaal om beter te
sorteren aan de bron."*

de wetgeving. Voorzie ook geschikt materiaal om beter te sorteren aan de bron. Dit is een zeer haalbare kaart binnen de kantooromgeving. Zeker als je start met het klassieke trio restafval, papier/karton en PMD. Onze Qubics of afvalbakjes van

EcoSmart (Renewi Inhouse Services) zijn daar speciaal voor ontworpen. Gebruik goede recipiënten. Ondoorzichtige zakken zijn een no-go. Weet dat het in een productieomgeving ook mogelijk is om het volledige afvalbeheer uit te besteden. Dit via een containerpark ter plaatse, dat bemand wordt door mensen met kennis van zaken én een efficiënter beheer met zich meebrengt."

Door Tilly Baekelandt

www.renewi.com

Een Zero Waste office: streef naar 0% restafval

Wil je net zoals Nestlé in België op 1,7 % restafval uitkomen? Via onderstaande site vind je meer informatie over Zero Waste Certification, een onafhankelijk en erkend keurmerk voor een Zero Waste Office. Hiermee krijgen jouw stakeholders inzicht in de kwaliteit van het afvalbeleid en de garantie dat alle afvalstromen die het kantoor verlaten grondstoffen zijn. Het is de start van een proces waarin continu gewerkt wordt aan een restafvalvrij kantoor. Meer info over de eisen? Of geïnteresseerd in het stappenplan en de aanpak van een coach?

www.renewi.com
www.zerowastecertification.nl

AFKOR®**SANITAIRE WANDEN****VESTIAIREKASTEN****OPLAADKASTEN**

Afkor, gespecialiseerd in de inrichting van sanitaire ruimtes en kleedkamers. NIEUW

De oplaad-vestiairekast is specifiek ontworpen voor het veilig opladen van fietsbatterijen, steps, frigoboxen,... en het opbergen van fietskledij, -helm, -zak, enz. De Afkor vestiairekasten worden opgebouwd tot een uiterst stabiel geheel. De oplaadkast is gemaakt uit HPL F - kwaliteit Euroklasse Bs2d0 'zeer moeilijk brandbaar'. Daarenboven is HPL buitengewoon slijtvast, vochtbestendig en zeer onderhoudsvriendelijk. Het oplaadsysteem is beveiligd tegen overbelasting. De Afkor oplaad- vestiairekast voorkomt onveilige situaties in de fietsenstalling, op kantoor of in de kleedkamer.

—“ **UW INSPIRATIE**
ONS VAK

WWW.AFKOR.BE

Firestone
NOBODY COVERS YOU BETTER

FIRESTONE RUBBERGARD™ EPDM

BESCHERM UW CREATIE VANDAAG EN MORGEN.

RUBBERGARD EPDM IS EEN VEERKRACHTIG PLATDAKSYSTEEM MET EEN LEVENSVRWACHTING VAN MEER DAN 50 JAAR. HET IS GESCHIKT VOOR BLAUWE-, GROENE- EN ZONNEDAKEN.

OF HET NU GAAT OM RENOVATIE OF NIEUWBOUWPROJECTEN, RUBBERGARD EPDM BIEDT EEN UITSTEKENDE AANPASBAARHEID AAN DE TOEKOMSTIGE BEHOEFTE VAN HET GEBOUW, MET SUPERIEURE PRESTATIES GEDURENDE DE HELE LEVENSCYCLUS.

KLAAR VOOR HET DAK VAN MORGEN?

[GA NAAR FIRESTONEBPE.COM/ARCHITECTEN](http://GA.NAAR.FIRESTONEBPE.COM/ARCHITECTEN) EN LAAT U INSPIREREN

VERDEELD DOOR :

WWW.CPE.BE

DIGITAL CORPORATE EXPERIENCE

Informeer en engageer je teams

Het Nieuwe Werken vraagt niet alleen om een shift in je organisatiecultuur, aanpak en structuur, het is duidelijk dat ook

digitale technologieën verbonden zijn met deze nieuwe realiteit.

Van **digitale schermcommunicatie** tot **roombooking** of

interactieve bewegwijzering, we zetten technologie in om de corporate experience te 'boosten' en de interne communicatie te verbeteren.

Met meer dan 35 jaar ervaring en klanten als Deloitte, Bru Textiles en Aurubis bieden we stabiele, efficiënte en duurzame oplossingen voor de **digital workplace**.

Benieuwd?

Contacteer ons! ↘

DOBIT nv - industrielaan 6,
2250 Olen - info@dobit.com

solutions.dobit.com

LATEXFALT VLOERSYTEEM

Naadloze dekvloer (> 15 mm) geschikt voor zowel renovatie als nieuwbouw.

De Latexfalt Vloer is een **naadloos en slijtvast vloersysteem** op basis van hydraulisch gebonden bitumenemulsie [HBE] en wordt samengesteld uit zand, cement, gebroken grind, bitumenemulsie en water.

Deze samenstelling vormt een licht flexibele laag die uitermate geschikt is voor intensief transport in magazijnen, productieruimten, opslagloodsen en distributiecentra.

Door zijn specifieke samenstelling is de Latexfaltvloer **geluiddempend**, **voetwarm** en **antislip**.

De Latexfaltvloer is een circa 3 cm dikke taai-elastische dekvloer die naadloos wordt aangebracht op een dragende onderconstructie. Hiervoor is iedere vaste ondergrond in principe geschikt; nieuw of oud, in goede staat of beschadigd.

Grote oneffenheden in de ondervloer worden vooraf geëgaliseerd. Bij het aanbrengen wordt de mortel ter plaatse gemengd waarna deze wordt gespreid, verdicht en gepleisterd.

De verwerking geschiedt koud, waarna het drie tot vijf dagen duurt voordat de vloer 100% is uitgehard.

CONTACTEER ONS VOOR MEER INFO!

Avalon International bvba
Burgemeester Opsomerstraat 5
T. +32 (0)477 496.577
info@avalon-int.be
www.avalon-int.be

01

Ecologisch groen: een buitengewone kans

... maar ga niet over één nacht ijs

Wat houdt ecologisch groen precies in? Hoe begin je eraan, waar zitten de valkuilen en hoe kom je tot succesvolle resultaten? Weet dat kleine ingrepen al heel wat kunnen verhelpen. En hou rekening met diverse factoren zoals het type omgeving, de gebruiker en het budget. Dan geef je niet alleen echt iets terug aan de natuur, je levert meteen ook het visitekaartje van je bedrijf af. Niet onbelangrijk in de war for talent.

Belangrijke overwegingen

Bedrijven beseffen alsmaar vaker dat een groen imago meer is dan die ene marketingstunt. Ecologie is een stuk teruggeven aan de natuur. Hoe staan planten en dieren in verhouding tot de omgeving, wat is de wisselwerking? En hoe kunnen we die optimaal ondersteunen?

Wie werk wil maken van ecologisch groen neemt vooraf best een aantal belangrijke overwegingen in beschouwing. Ga je via een totaalconcept voor volledige ontzorging of schakel je na het advies van een studie bureau zelf diverse partijen in?

Hebben die voldoende expertise in huis, bijvoorbeeld inzake ontharden of het aanleggen van wadi's, het aantrekken van dieren en het planten van bomen? Denk dus goed na over de stap van concept naar uitvoering.

Een andere keuze betreft het bepalen van de prioriteiten en het bijhorend budget. Waar wil je als bedrijf naartoe, wat zijn de ambities? Een omgevings- en biodiversiteitsscanner vormt binnen dat kader een interessante tool. Welke impact heeft welke maatregel? Breng de gewenste kwaliteitsniveaus duidelijk in kaart.

Nieuwe gebouwen

Laten we eerst uitgaan van het meestal eenvoudigste scenario: een nieuwbouw, waarop de buitenomgeving in principe perfect kan afgestemd worden. Van groot belang is dat er op voorhand, tijdens het ontwerp, nagedacht wordt over het ecologisch aanleggen van groen. Zit als facility manager reeds van bij het begin mee aan tafel. Het loopt immers dikwijls fout in de conceptfase. Een voorbeeld betreft de standplaats van bomen. Nog teveel zien we dat bomen op een parking in een te klein vakje worden geplant, met rondom klinkers. Het is uiteraard de bedoeling dat bomen niemand hinderen, maar ook dat ze alle mogelijkheden krijgen om op een deftige manier te groeien.

Integreer inheemse beplanting of hou met andere woorden rekening met de originele natuur van een streek. Gebruik voor zowel de bomen, de beplanting en het gazon de juiste mix of specifieke mengsels.

02

01. Gebruik voor zowel de bomen, de beplanting en het gazon de juiste mix of specifieke mengsels. Plant bijvoorbeeld geen duingrassen in kleigrond.

02. Monitoring is interessant om alles in kaart te brengen, op te volgen en besparingen te realiseren. Zo kunnen sensoren ingezet worden om overmatig water geven te vermijden.

Plant bijvoorbeeld geen duingrassen in kleigrond.

Een ander typevoorbeeld is de bijenkast, waarmee veel bedrijven zich profileren. Veel bijenkasten zijn echter geen succes omdat ze niet in de juiste omgeving staan waar bijen onder meer voldoende nectar hebben. Idem voor het succes van nestkastjes, dat veel te maken heeft met het type en de mogelijkheden van de omgeving voor bepaalde soorten.

Waar wil je als bedrijf naartoe, wat zijn de ambities? Een omgevings- en biodiversiteitsscan vormt binnen dat kader een interessante tool.

Een ander niet te onderschatten aandachtspunt is het gebruik van de site. De gebruikers moeten de site optimaal kunnen gebruiken. Een goed concept is een gezonde combinatie van wat praktisch haalbaar is. Weeg ook af op basis van de eigenheid van de sector of het bedrijf. Zo zijn wadi's en grachten, die meer ongedierte aantrekken, niet optimaal voor een voedingsbedrijf.

Een goede raad: zoek het niet zelf allemaal uit, laat u adviseren en ondersteunen door de juiste partijen.

Bestaande gebouwen

In het geval van een bestaand gebouw, is het zaak om een grondige analyse of scan uit te voeren. Maak een overzicht van de opportuniteiten. Is er een wildbestand? Zijn er vleermuizen? Kan er onthard worden...?

Belangrijk is ook om breder te kijken dan enkel de locatie. Zie het groter geheel van eenheden. Zoek een corridor in het ecologisch groen. Trek bijvoorbeeld een aanpalend perceel door naar het perceel ernaast. Bepaal net zoals bij een nieuw gebouw het budget en stel prioriteiten. Maak initieel een globaal plan en kijk of er al of niet in fases kan worden gewerkt. Niet elk gazon hoeft immers steeds even frequent gemaaid te worden. Denk maar aan gras langs een brandweg aan de achterkant van een gebouw.

Goede communicatie is alles

Communicatie op alle niveaus speelt een cruciale rol. Ecologisch groen wordt immers geapprecieerd, tot men een uitgebloeide bloemenweide als 'vuil' of 'onkruid'

03

04

bestempelt. Of men zich afvraagt waarom er niet gemaaid wordt.

Betrek de belangrijke stakeholders in de communicatie. Anticipeer en geef een antwoord op vragen als: waarom wordt daar een bloemenweide aangelegd? Hoe zal die onderhouden worden? Wat is het belang van een hakhoutbosje of hoe werkt een faunatoren? Door welke inspanning wordt welk type vogel aangetrokken enzoverder. Geef tevens duidelijk mee dat natuur niet gelijkstaat aan productie. Een boom is niet meteen vijf meter hoog, het blijft een natuurlijk product. En het klimaat heeft eveneens een impact.

Als facility manager ben je dus best goed op de hoogte om de vertaalslag te maken naar de medewerkers. Dat kan onder andere via de interne newsletter of informatieborden met uitleg. Of integreer een bank in het midden van de bloemenweide. Trek medewerkers naar het stukje natuur.

Het totaalplaatje

Investeren in ecologisch groen is een zegen voor de natuur en voor de mens. Het

brenkt eveneens financiële voordelen met zich mee, via bijvoorbeeld minder intensief en gefaseerd onderhoud. Monitoring is trouwens interessant om alles in kaart te brengen, op te volgen en besparingen te realiseren. Zo kunnen sensoren ingezet worden om overmatig water geven te vermijden.

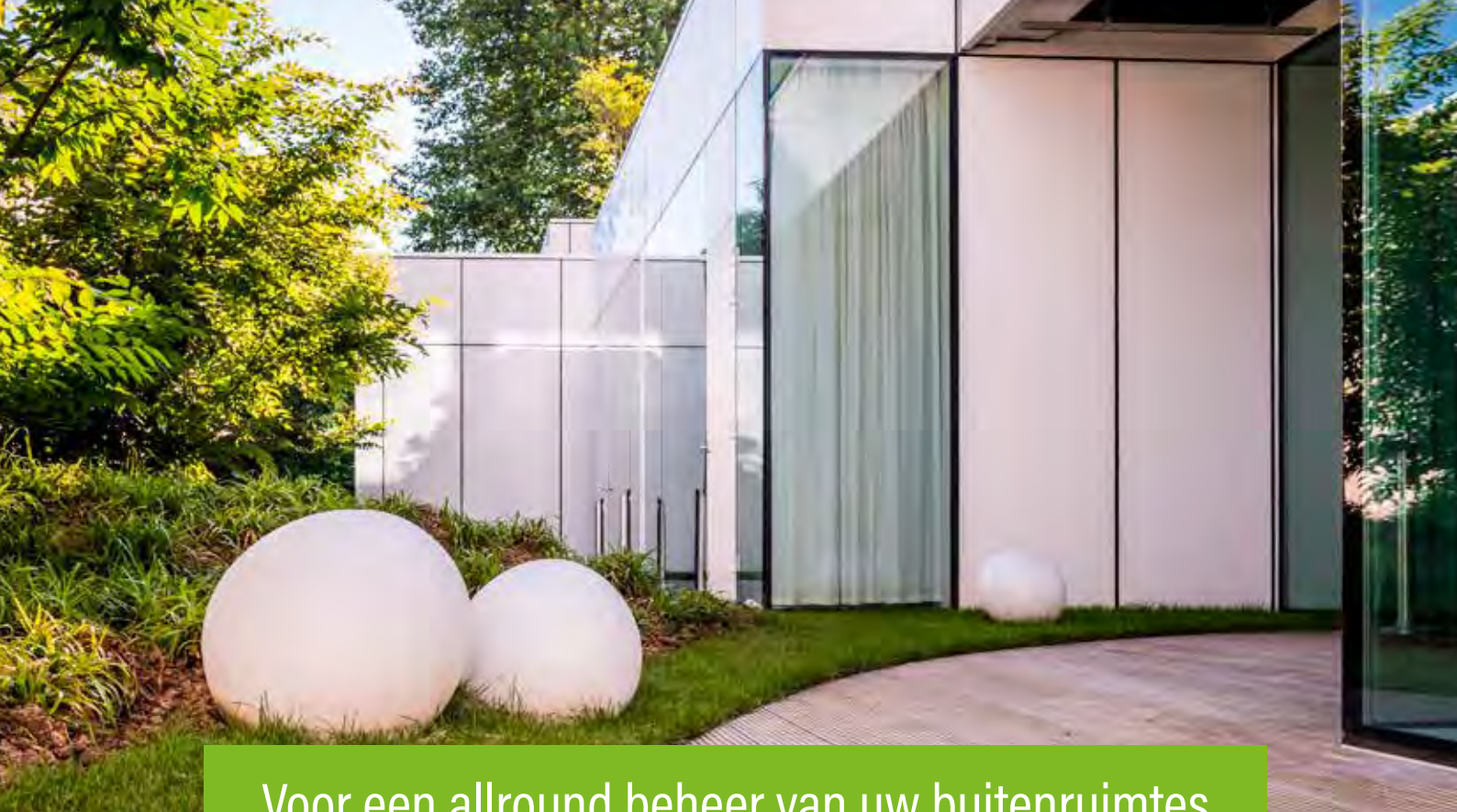
En last but not least: niet alleen de binnenomgeving, maar ook de buitenomgeving is ongetwijfeld een troef in de war for talent. Duurzaamheid, gezondheid en wellbeing zijn voor veel potentiële nieuwe medewerkers bepalende factoren in de bedrijfskeuze.

Door Tilly Baekelandt, met dank aan Koen Vanhoutte (directeur Krinkels Greencare)

Foto's: Krinkels

03. Agentschap Wegen en Verkeer – Evere (Omvormings- en ontwikkelingsproject met onder meer ontharding, omvorming van het gazon naar bloemenweides die meer water kunnen bufferen, hakhoutbosjes, een faunatoren met focus op vleermuizen, inheemse plantensoorten...)

04. Dats 24 - Colruyt Group (groot insectenhotel)

Voor een allround beheer van uw buitenruimtes
een kraaknette en verzorgde omgeving die in het oog springt

Diensten op maat in functie van uw noden

Groene ruimtes

Regelmatig bezoek van
onze gekwalificeerde
groenverzorgers.

Maaien op maat

Hagen snoeien

Boomverzorging

Interieurplanten

Groendaken en groene wanden

Buitenruimtes

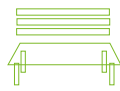
Zodat uw buitenruimtes
passen bij het imago van
uw bedrijf.

Zwerfvuil opruimen

Onkruid wieden

Meubelonderhoud

Afvalbeheer

Vegen

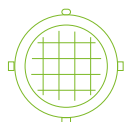
Winterdienst

Ontmossen

Wegen en parkings

Herstelling en
onderhoud van uw
infrastructuur, niets
ontsnapt aan onze
aandacht.

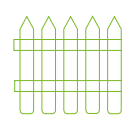
Goten

Wegeniswerken

Signalisatie

Omheiningen

Parking en markering

www.krinkels.be

Even flexibel als
uw medewerkers
Se:lab past zich aan
aan elke situatie

sedus

se:lab
hopper

se:lab
high desk

se:lab
caddy

se:lab
rack

Sedus Stoll b.v.b.a./s.p.r.l.
Clintonpark, Keppekouter
Ninovesteenweg 198,
B-9320 Erembodegem-Aalst
Telefoon +32 9 369 9614
info.be@sedus.com

sedus.be

PURO®

Fairtrade Coffee
saving the rainforest

CO₂-NEUTRAAL

Puro compenseert alle CO₂-uitstoot die vrijkomt bij de teelt, verwerking, vershippen en branden van onze koffie.

FAIRTRADE KOFFIE

Elk pakje Puro-koffie is 100% Fairtrade.

REGENWOUDE BESCHERMEN

Voor elke verkochte kilo Puro-koffie kopen we, samen met World Land Trust, bedreigde stukken regenwoud aan.

www.purocoffee.com
info@purocoffee.com · 0800 44 0 88

01 02

Duurzame Z-lockers voor kleedruimte van operatiekwartier AZ Herentals

Voor de nieuwe kleedruimte van het operatiekwartier ging het AZ Herentals – een modern en dynamisch ziekenhuis dat professionele en innovatieve zorg aanbiedt – op zoek naar performante opbergsystemen. Bij de keuze voor de Z-lockers van Cube Lockers gaven de praktische indeling, het optimaal ruimtegebruik en de hoogte van de lockers de doorslag.

Structuur en hygiëne zijn essentieel in de zorgsector. Vermits ook kleedkamerruimtes en lockers hier toe bijdragen, zorgde Cube Lockers uit Mechelen voor een aangepast ontwerp op maat voor het AZ Herentals. De kleedkamer van het operatiekwartier werd ingericht met 39 stevige en ergonomische Z-lockers uit wit staal waarin 78 medewerkers hun kledij kunnen opbergen. De uitzonderlijke hoogte van deze Z-locker (197 cm) maakt bovendien 2 extra stalen legplanken mogelijk.

Voor een efficiënte zorgverlening

Een optimale indeling van kleedruimtes met goed uitgedachte opbergsystemen draagt bij tot een efficiënte zorgverlening. "Bij Cube Lockers bieden we niet alleen lockers aan, maar begeleiden we de klant in het hele proces. Dit vanuit vier invalshoeken. Functioneel design: de lockers worden ingedeeld naar de specifieke noden van de klant. Efficiënte indeling: een aangepast ontwerp benut de ruimte op-

timaal. Kwaliteit & service: hoogkwalitatieve materialen en een veilig gevoel voor de lockergebruikers. En tenslotte toegang & controle in de vorm van een uitgebreid assortiment aan beveiligingsoplossingen, van eenvoudig tot geavanceerd", aldus Nancy Van den Eynde, zaakvoerder van Cube Lockers. De lockerspecialist biedt systemen in diverse maten, kleuren en materialen (staal, HPL of Volkern, laminaat, composiet, houtfineer, ...) aan. "Van lockers voor het opbergen van persoonlijke spullen tot compacte en ruimtebesparende Z-lockers. Er zijn ook mobiele lockers op wielen die men kan toewijzen aan, en meeverhuizen met, een welbepaalde patiënt."

Totaalconcept voor ziekenhuizen

Binnen de ziekenhuiswereld tekent Cube Lockers – zusterbedrijf van elektronica specialist Microtron – voor een totaalconcept. Van het tekenen van de plattegrond, over het ontwerpen op maat voor een optimaal gebruik van de ruimte tot het aanbieden van kwaliteitsvolle lockers met een staaldikte van 1,2 mm en een ruime keuze aan sloten (mechanisch, digitaal en netwerkgestuurd). Levering op locatie, ook 's nachts, en installatie gebeuren

door ervaren monteurs. Alle Cube-lockers en sloten zijn makkelijk te reinigen met water of detergenten en garanderen een hygiënische omgeving.

Volkern lockers: potentieel in farma

Niet enkel in de zorg, ook in farma-omgevingen is een steriele werkplek essentieel. Hiervoor biedt Cube Lockers HPL of Volkern lockers met anti-bacteriële toplaag aan, geschikt voor intensief gebruik. "Dit duurzame materiaal werd ontwikkeld om een gesloten oppervlak te creëren dat gemakkelijk te reinigen is. De hoge stoet- en slagvastheid, de vocht- en chemische bestendigheid van deze platen, gemaakt van samengeperste houtvezels en thermohardende harsen, verlengen de levensduur van de locker, én geven het materiaal een blijvend levendige uitstraling", aldus Nancy Van den Eynde. "Deze zgn. Trespa lockers hebben een harde toplaag die slijtvast, kras- en waterbestendig is, én dankzij de anti-bacteriële toplaag hygiënisch." Er is bovendien een zeer ruime keuze in kleuren en afwerking zoals een gefreesd logo.

Door Philip Declercq

Foto's Cube Lockers

www.cube-lockers.be

01. De kleedkamer van het operatiekwartier werd ingericht met 39 ergonomische Z-lockers uit wit staal.
02. De hoogte van deze Z-locker (197 cm) maakt 2 extra stalen legplanken mogelijk

Smart Life CO₂-meter

*Approved by Atmosafe

Meer weten
of bestellen?

NDIR CO₂-sensor

Temperatuur

Luchtvochtigheid

Alarm

Oplaadbare batterij

Wifi

Smart Life app

Smart Home

Atmosafe
Breathing safety

VEILIG TOEGANG VERLENEN?

Het platform van SALTO Systems
biedt oplossingen op maat.

SALTO
inspired access

Met de elektronische oplossingen van SALTO Systems bepaalt u vanuit één platform wie, waar naar binnen mag en wanneer. De toegangsinformatie komt bij u terug via de technologie van uw voorkeur; denk aan het SALTO Virtual Network met data-on-card, SVN Flex, Wireless online, JustIN Mobile of SALTO KS cloud-based.

Bepaal zelf wat belangrijk is voor de toegangscontrole van het gebouw. Kiest u voor de elektronische oplossingen van SALTO Systems, dan kiest u voor veiligheid, gebruiksgemak en efficiëntie.

Toegangscontrole waarop u kunt vertrouwen.
www.saltosystems.be - info.be@saltosystems.com

@saltosystems

@free2moveorg

01

Een digitale twin, een toekomstbestendige en zeer veelzijdige tool

Bij Scanbie draait alles rond 3D, innovatie en kruisbestuiving. “Als jarenlange pionier in deze materie hebben we gemerkt de huidige coronapandemie bedrijven heeft doen nadenken over hun huidige werkmethoden. Dit heeft geleid tot een verhoogde interesse en overtuiging in de meerwaarde van een digitale twin voor hun actuele en toekomstige bedrijfsprocessen. Er is als het ware een versneld inzicht gekomen in de oneindige mogelijkheden die deze technologie voor hen kan bieden”, aldus An Meersman en Bart Vansteelandt van Scanbie.

Door gebruik te maken van diverse technologieën zoals 3D-scanners, 3D-fotografie, 3D modeling, drones, enz... kan Scanbie van elk gebouw een hoogwaardige digitale copy maken. Een digital twin kan worden gebruikt als een transparant en concreet communicatiemiddel dat toelaat om minder fouten te maken, onderbouwd te communiceren, minder kosten te maken (bv. minder verplaatsingen) en sneller te werken. De logistieke wereld is een marktsegment waarin de firma Scanbie uit Kapellen al een 20-tal jaar actief is. Logistieke gebouwen worden digitaal ingescand, waardoor men de mogelijkheid verkrijgt om bv. via tablet, smartphone of smartglasses rond te navigeren doorheen het digitale model. Men kan dit model gebruiken voor maintenance purposes of voor life cycle management, enz...

01. Het futuristische (derde) gebouw van Living Tomorrow in Vilvoorde dat in 2023 wordt in gebruik genomen: partner Scanbie staat o.m. in voor de volledige digitale twin van het gebouw en krijgt er een eigen hub

Digitale showrooms erg in trek

Ondertussen heeft de firma zich ook in andere sectoren ontwikkeld: retail, openbare gebouwen, ziekenhuizen, musea, monumentenzorg ... “Het was ook opvallend dat we recent ook vrij veel aanvragen kregen om bestaande showrooms digitaal te maken. Hiermee verkrijgen bedrijven namelijk ook de mogelijkheid om ondanks de huidige beperkende maatregelen toch nog virtueel bereikbaar – zelfs mondiaal – te zijn voor het grote publiek”, aldus An Meersman.

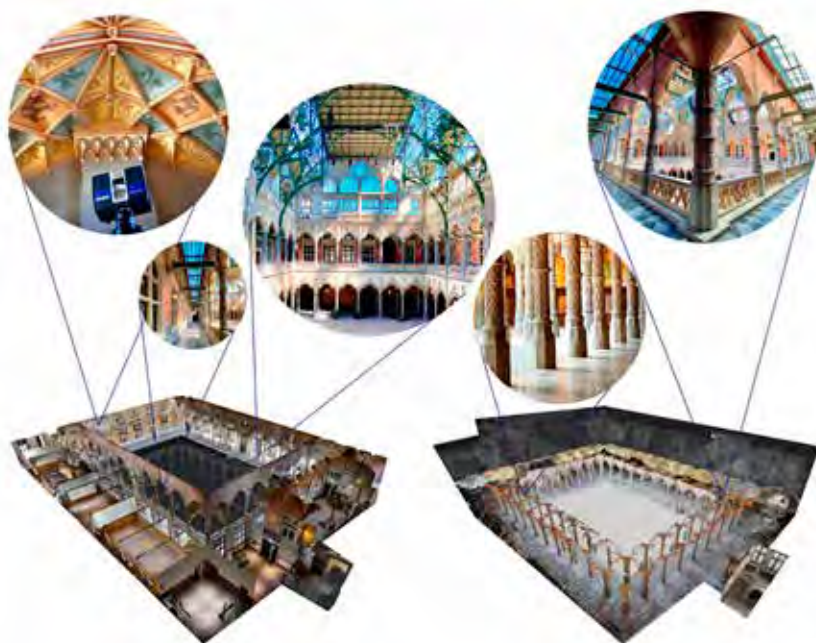
Always one click away

Bij een grote internationale marktspeeler in keukeninrichting en designbenodigheden werden zowel het magazijn als de showroom – samen goed voor verschillende duizenden m² – volledig gedigitaliseerd. De showroom werd ook digitaal ingescand waardoor men deze ruimte nu wereldwijd en 24/7 kan verkennen en gebruiken. Lokale medewerkers, maar ook hun collega's van de buitenlandse filialen kunnen bv. nagaan of een bepaald product nog in stock is. Aan externen kan men ook (beperkt) toegang verlenen. Virtuele

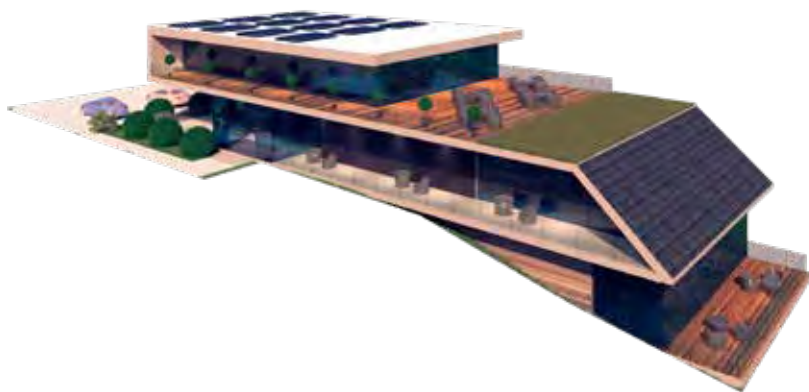
bezoekers kunnen snel door de showroom navigeren, maar evengoed in detail inzoomen op een bepaald product en desgevallend tot aankoop overgaan. Op basis van de initiële twin wordt het showroomconcept bv. ook zesmaandelijks gewijzigd. Digitize anytime anywhere...

Een digitale scan is een ideaal as-builtplan

Ook voor bv. scholen of andere overheidsgebouwen kan een digitale scan voor heel extra mogelijkheden zorgen. Deze copy vormt een uitstekende basis voor een onderbouwd as-builtplan en biedt hierdoor de mogelijkheid om op heel wat problemen adequaat te reageren. Denk bv. aan een openbaar gebouw waar zich een calamiteit (bv. een brand) zou voordoen. Als ook de hulpdiensten nog eens over datzelfde model zouden kunnen beschikken kan er heel wat tijd, levens en geld worden bespaard. Ook verzekeringstechnisch is bijvoorbeeld zo'n digitale blauwdruk goud waard. “We stellen nog te vaak vast dat heel wat mensen onbekend zijn met deze nieuwe technologie. Als pioniers hopen wij dan ook nog meer mensen en

02

03

04

bedrijven te kunnen overtuigen van de meerwaarde van dit instrument”, zegt An Meersman.

Interactiviteit en publieke betrokkenheid.

Een digitale twin is een instrument dat zich perfect leent voor interactiviteit en publieke betrokkenheid. Denk aan lokale publieke projecten zoals een nieuwe uitkijktoren in de Kalmthoutse Heide of een nieuwbouw gemeentehuis waar het gebruik van een digitale twin een opportuniteit is. “Via een digitaal model kan men ook de bevolking inlichten en bevragen. Men heeft de mogelijkheid om voorafgaandelijk ook te anticiperen op de reacties van omwonenden, enz...”, zegt Bart Vansteelandt.

Particuliere markt

Een digitale twin van het gebouw kan ook voor de particuliere markt een enorme meerwaarde zijn. “We zijn ervan overtuigd dat digitale twins ook voor particuliere markt heel wat voordelen met zich meebrengen. Een investering die heel wat mogelijkheden opent en bovendien nog eens een extra meerwaarde aan de woning in kwestie geeft”, zegt Bart Vansteelandt.

Living Tomorrow

In 2023 zal Living Tomorrow een nieuw futuristisch gebouw realiseren van 13 verdiepingen hoog. Elke verdieping in deze landmark staat in het teken van een welbepaald innovatief thema, denk bv. aan Robotics, AI, Future X, Drones, Digital Twins, ... Als partner van Living Tomorrow zal Scanbie dan ook instaan voor de ontwikkeling van de volledige digitale twin van het gebouw, alsook voor de creatie VR en AR rondleidingen en nog andere simulatievormen. Een prachtig uithangbord voor deze technologie van de toekomst. De digitale twin revolution is gestart en ontwikkelt zich aan een heel hoog tempo.

Door Philip Declercq

www.scanbie.com

02. Scanbie heeft o.m. een partnership met de Handelsbeurs in Antwerpen, waarvoor een digitale twin werd ontwikkeld

03. From scratch to realisation van een gebouw: van scan to BIM, over concept & design en Experience, tot AS built

04. Het nieuwe gebouw van Living Tomorrow wordt een prachtig uithangbord voor de technologie van de toekomst

INSPIRE HEALTH & CARE

26-27-28
APR 2022

FLANDERS
EXPO GENT

UW ONTMOETINGSPLATFORM

VOOR ZORG

& WELZIJN

#GETINSPIRED
#GETCONNECTED
#INNOVATE
#FUN

REGISTREER U GRATIS
MET UW CODE: **BAAJ1000**
VIA **HEALTH-CARE.BE**

by EASYFAIRS

Koffiemachine met verse bonen zet de trend

Nu de Corona-maatregelen ons stilaan toelaten om grotendeels terug naar kantoor te gaan, hebben we meer dan ooit nood aan een kwalitatieve koffiepauze. Daarom kiezen meer en meer bedrijven voor een koffiemachine met verse bonen.

Tot voor kort verplichtte de corona-realistieit bedrijven om hun werknemers grotendeels te laten thuiswerken. Nu ziet het er naar uit dat het combineren van deels op kantoor werken en deels thuis werken voor de meesten onder ons de nieuwe norm wordt. Op kantoor beginnen werknemers hun werkdag graag met een kwalitatief kopje koffie. Op zich is dit niets nieuws. "Als mensen een beetje langer moeten wachten omdat de koffiebonen versgemalen worden, vinden ze dat helemaal niet erg. Ze verkiezen kwaliteit boven kwantiteit", aldus Liesbeth Lenaerts, marketing & communication officer bij Miko Coffee Service. "Grote warmedrankautomaten met instantkoffie worden beduidend minder geplaatst en ook fresh brew – gemalen koffie – verliest al jaren aan terrein. Een vers gezet kopje koffie is de ideale brandstof voor een productieve dag."

Uitstraling mag

In een bedrijf neemt het koffietoestel vaak een prominente plaats in de kantoorruimte, showroom of vergaderzaal in en moet daarom een zekere uitstraling hebben. Miko Coffee Service beschikt over een uitgebreid assortiment bonen-toestellen die perfect aansluiten bij het interieur en imago van elk bedrijf. "Zo is de Delatti F12 een elegante en compacte volautomat die in een handomdraai verschillende koffiespecialiteiten van baristakwaliteit bereidt. Het toestel beschikt

over een geïntegreerde melkfunctie en melkkoeler en is uitgerust met een extra groot waterreservoir en automatisch reinigingsprogramma. Ook de nieuwe Gerhardt toestellen leveren een constante, hoge koffiekwaliteit voor wie snel een grote groep mensen van heerlijke koffie wil voorzien", aldus Liesbeth Lenaerts. "De OCX is een krachtige Bean-2-Cup machine. Het toestel is beschikbaar met 1 of 2 bonencanisters en is uitgerust met keramische maalschijven van Zwitserse topkwaliteit voor een stille en onberispelijke maling van de koffiebonen. De Cadinette toestellen zijn dan weer zeer energiezuinige warmedrankautomaten die voldoen aan de hoogste eisen op gebied van design, kwaliteit en smaak."

Comfort, smaak en motivatie

Een bonentoestel is eenvoudig in onderhoud en stevast voorzien van een gebruiksvriendelijk touchscreen, LED-verlichting en een uitgebreide personaliseerbare koffiekaart. Waaronder ook heel wat koffiespecialiteiten met melk, zoals cappuccino en latte macchiato, die al langer hun opmars maken in de kantoorwereld. "Iedere medewerker kan zijn of haar favoriete koffie kiezen, zonder af te doen aan de hoge kwaliteit van de koffievoorziening", aldus Lenaerts. "Zo creëer je als bedrijf echt een kwalitatief en inspirerend koffiemoment dat de stress vermindert en de sociale contacten tussen collega's

02

bevordert. Bij een motiverende koffiepauze hoort een gezellige koffieruimte. Miko Coffee Service biedt verschillende, stijlvolle concepten aan om een sfeervolle coffee corner in te richten. We bieden de klant telkens een oplossing op maat." Speciaal voor bedrijven biedt Miko Coffee Service ook een kortingscode aan waarmee men medewerkers kan laten genieten van dezelfde heerlijke koffie thuis als op kantoor.

Door Philip Declercq

Foto's Miko Coffee Service

www.coffeeathome.be
www.mikocoffee.com

01. Een kwalitatief en inspirerend koffiemoment vermindert de stress en bevordert de sociale cohesie op het werk

02. Miko Coffee Service beschikt over een assortiment bonentoestellen die perfect aansluiten bij het interieur en imago van elk bedrijf.

Bij Cleanline helpen we u om **aangenaam, eenvoudig, efficiënt en ergonomisch** te reinigen met de **juiste materialen, producten en opleidingen**.

✓ Ontsmettings- en reinigingsmiddelen

✓ Persoonlijke beschermingsmiddelen

✓ Disposables papier & non-wovens

✓ Reinigingsmaterialen

✓ Doseer- en reinigingssystemen

Gratis cleaning screening. Wil jij een vrijblijvende kennismaking? Onze gratis cleaning screening geeft jou inzicht in hoe jij nog slimmer en kostenefficiënter de hygiëne kunt verzekeren in jouw bedrijf of organisatie. Contacteer ons en we komen eens langs!

info@cleanline.be ♦ www.cleanline.be

Als onderdeel van de groep VINCI Energies, is VINCI Facilities een belangrijke speler op het gebied van Facility Management en Multi Technisch beheer.

Op het vlak van kantoorinrichting verzorgen wij het hele proces, van werkplekanalyse tot design & build.

We streven ernaar om een attractieve, functionele en duurzame werkplek te ontwikkelen op maat van de klant, om het welzijn en de productiviteit van de eindgebruikers te verhogen.

We ontwerpen en passen uw werkruimtes aan rekening houdend met uw bedrijfscultuur.

www.vinci-facilities.be

reddot winner 2021

reddot winner 2021
smart product

**SECURE
ELECTRONICS**
AI cameras & access control

BEZOEK ONS OP DE FM DAY'S
EN MAAK KENNIS MET ONZE
INTELLIGENTE CAMERA'S

SECURE ELECTRONICS BV, Z. 3 DOORVELD 160 - 1731 ZELLIK
TEL : 02 569 73 80 - WWW.SECUREELECTRONICS.BE

LINE CONCEPT : Uw garantie voor duurzame wegmarkeringen !

LINE CONCEPT
Wild van strepen

www.line-concept.be

Contact: Jos Desmet

Mob.: +32 (0)477 496.577
Mail: jos@line-concept.be

“Localimus, het beste catering alternatief voor werknemers”

Een digitaal bedrijfsrestaurant ! Het idee komt van Morgan Vanderelst. De beheersingenieur heeft dit mogelijk gemaakt met Localimus, zijn eigen bedrijf en platform. Deze as-a-service-oplossing stelt bedrijven zonder een eigen restaurant in staat hun werknemers dagelijks lunches aan te bieden die door traiteurs uit de omgeving zijn bereid. Localimus is de interface voor alles: bestellingen, leveringen, betalingen, facturatie, service op maat voor elk klantbedrijf. Bijna 150 bedrijven (grote kmo's en multinationals) hebben reeds kunnen ‘proeven’ van het concept.

“Wat eten we deze middag?” Elke dag wordt in de bedrijven dezelfde vraag gesteld. Maar als uw werkgever niet beschikt over een bedrijfsrestaurant en u slechts een half uurtje lunchpauze hebt, dan is de keuze heel beperkt. Het is die opening in de markt die Morgan Vanderelst wou invullen. Sinds 2013 heeft zijn bedrijf Localimus uit Bergen een geniale oplossing ontwikkeld die heel wat bedrijven een makkelijk en flexibel alternatief biedt met een ruime keuze zodat hun werknemers elke dag hun middagmaal kunnen bestellen en laten bezorgen.

“Wij bereiden de maaltijden niet zelf en bezorgen ze ook niet maar zorgen voor al de rest. Wij zijn tussenpersoon voor aanbiedingen, bestellingen en betalingen. Dit maakt het voor iedereen gemakkelijk: enerzijds onze klantbedrijven, anderzijds onze partnertraiteurs in een straal van enkele kilometers (die de bestellingen bereiden en bezorgen). Het belangrijkste is om tegemoet te komen aan de behoeften van de bedrijven”, vertelt Morgan Vanderelst. “Zij geven ons hun voorkeuren door op het gebied van maaltijdkeuzes (sandwiches, salades, pasta's, soepen, warm of koud), bereidingen en soorten keuken. Voor businesslunches hebben wij ook een aantal ‘duurdere’ leveranciers. Zolang een bedrijf tevreden is over een traiteur (kaart, prijzen, kwaliteitshandvesten), blijven we ermee samenwerken. Wij zijn constant bezig met het evalueren en optimaliseren van ons

dienstenaanbod.”

Een van de toegevoegde waarden van Localimus, centrale beheerder van deze elders bereide maaltijden, is dat het bedrijven (en hun werknemers) bevrijdt van alle organisatorische rompslomp zoals het opstellen van bestellijsten en het doorgeven en betalen ervan. “Localimus zorgt voor alles”, verzekert de jonge bedrijfsleider. “De werknemer kan elke ochtend zijn bestelling digitaal doorgeven via de voor elk klantbedrijf beschikbare interface op maat. De gekozen traiteur wordt dan onmiddellijk op de hoogte gebracht. En als een bedrijf beroep wil doen op 10 verschillende traiteurs, dan kan dat ook.”

Het dubbel COVID-effect

Aan het begin van de pandemie had het Localimus-model erg te lijden onder het feit dat van de ene dag op de andere de bedrijfsactiviteit, en daarmee ook de aanwezigheid van werknemers, tot een stilstand kwam. Maar de sanitaire crisis heeft ook beetje bij beetje de relevantie versterkt van het Localimus-alternatief voor het klassieke bedrijfsrestaurant. “Het verplichte telewerk en de formule van het hybride werken herschudden momenteel de kaarten van de bedrijfscatering”, geeft Morgan Vanderelst toe. “Wij zijn het beste alternatief geworden voor heel wat bedrijven waarvan het fysieke restaurant van de ene dag op de andere moest sluiten wegens gebrek aan werknemers en rentabili-

teit. Vóór de crisis werd al gediscussieerd over de klassieke formule van het bedrijfsrestaurant. Sinds Covid is deze kwestie centraal komen te staan. Ik denk dat de Facility Manager en HR ons tegenwoordig aanbidden.”

Localimus stelde zich niet tevreden met alleen maar het reservewiel te spelen. Het bedrijf toonde zich creatief en vernieuwend door nieuwe diensten en/of oplossingen voor te stellen. Sommige daarvan zijn een aanvulling op het aanbod van het klassieke bedrijfsrestaurant. “Het klassieke bedrijfsrestaurant kan je vergelijken met een (dure) Rolls en de Localimus-dienst met een Tesla”, zegt de baas van Localimus. “Wij willen het meest complete alternatief zijn. We beschikken over een bezorgdienst waarbij de keukens zijn uitbestede bij lokale traiteurs. Maar we hebben ook ons dienstenaanbod uitgebreid door aan elk bedrijf de mogelijkheid te bieden om meerdere keren per week's middags een traiteur ter plaatse te laten komen. De werknemers zullen dan kunnen kiezen uit drie warme gerechten + een vegetarisch gerecht + een soep en een dessert. We hebben ook een reeks (binnenkort verbonden) koelkasten gelanceerd als Grab-and-Go-oplossing voor het ontbijt en kleine snacks tijdens de pauzes. Ze kunnen ook worden gebruikt als bewaarkast voor maaltijden voor wie's avonds en 's nachts werkt.

Door Fernand Letist

www.localimus.be

01

Inspire HEALTH&CARE wil zorgcommunity inspireren en connecteren

Op 26, 27 & 28 april 2022 is Inspire HEALTH&CARE opnieuw het ontmoetingsplatform voor management én medewerkers uit de Zorg- en Welzijnssector. Met meer dan 100 inhoudelijke sessies, 250 exposanten en 5.000 verwachte bezoekers staat connecteren meer dan ooit centraal in Flanders Expo Gent.

Experience Village

Inspire HEALTH&CARE richt zich naar al wie actief is in ziekenhuizen en acute zorg, ouderenzorg, gehandicaptenzorg, thuiszorg, geestelijke gezondheidszorg, bijzondere jeugdzorg, eerstelijnszorg en privé- en groepskabinetten. Op de vakbeurs zijn seminars een vast ingrediënt. Keynote speakers kaarten er actuele thema's aan zoals bv. innovatieve oplossingen in de zorgsector en het omgaan met menselijk kapitaal in tijden van schaarste op de arbeidsmarkt. Experience Village is de ultieme "trial & error" zone op de beurs, waar men zelf zaken kan uitproberen, testen, aanraken, ervaren... Van een VR-bril tot een digitale spelmat om kiné-oefeningen te doen. Het Zorg-praatcafé op het centrale netwerplein is dan weer het trefpunt voor informele babbels met collega's, korte nabesprekingen etc.

Demonstration & workshop corner

Inspiration Tours maken de bezoekers op een snelle manier wegwijs door het exposantenaanbod en de verschillende thema's: hospitality, well being & mental health, infrastructuur, interior & design, health tech en sustainability. Experten uit de zorgsector gidsen de bezoekers en exposanten op de route presenteren paradepaardjes en innovaties. In de "Demonstration & workshop corner" geven de

exposanten een uitgebreide demo of interactieve workshop over hun producten, diensten en opleidingen. Een klassieker zijn de Inspire HEALTH&CARE Awards die een unieke kans bieden om medewerkers en teams, maar ook innovatieve projecten en ontwikkelingen uit de zorgsector in de bloemetjes te zetten. Het Zorgfeest op woensdagavond 27 april is opnieuw een niet te missen afspraak voor al wie actief is in zorg en welzijn.

Community gevoel nog versterken

Inspire HEALTH&CARE is een initiatief van Easyfairs Belgium – organisator van vakbeurzen in 14 landen voor verschillende communities, waaronder de zorg-, In4care vzw en Probis Group. "Samen met onze partners In4Care en Probis Group willen we meer dan ooit de zorgcommunity inspireren en connecteren, en van deze vakbeurs hét jaarlijks zorgfeest maken", aldus Virginie Vande Maele, Head of event. "Een community die meer dan 400 zorg- en bedrijfsleden ondersteunt op vlak van zorginnovatie met activiteiten in het kader van #getinspired #getconnected #getsmarter #getitdone." Nico De Fauw van In4Care: "Inspire HEALTH&CARE moet het grootste zorginnovatiefestival van Europa worden. Met deze unieke samenwerking zetten we een flinke stap in die richting." Probis Group – dat orga-

nisaties in de zorg- en overheidssector op het vlak van organisatie- en mensontwikkeling ondersteunt en begeleidt – stond via vormingsorganisatie Vorm in voor het HR-congres voor de zorg- en welzijnssector. "Door samenwerking met onze partners willen we onze doelstellingen kracht bijzetten om dé referentie te zijn voor HR-geïnteresseerden in de zorg", aldus Patrick Laisnez van Probis Group.

Door Philip Declercq

Foto's Inspire HEALTH&CARE

www.health-care.be

02

01. Experience Village is de ultieme "trial & error" zone op de beurs, waar men zelf zaken – bv. een VR-bril – kan uitproberen, testen, aanraken, ervaren...

02. Experten uit de zorgsector gidsen de bezoekers en exposanten op de route presenteren paradepaardjes en innovaties

UW DIGITAAL BEDRIJFSRESTAURANT

Het heerlijke alternatief voor uw bedrijfskantine

DE ALLES-IN-ÉÉN OPLOSSING voor uw bedrijfscatering

Delivery

Gevarieerde lunches, makkelijk geleverd

Grab & Go

Uw favoriete maaltijden 24/7 dankzij de slimme koelkast

Live Cooking

Een traiteur bij u op kantoor, één of elke dag van de week

LOCALIMUS
Your Digital Company Restaurant

www.localimus.com
info@localimus.com • +32 2 888 71 73

“Een wisselwerking van geven en nemen”

Jos Devan, facility & security coordinator Commscope

Het belfa-lidmaatschap is voor Jos Devan (facility & security coordinator Commscope) leren van elkaar, informatie en inspiratie opdoen: “Het is een wisselwerking van geven en nemen”.

Commscope is als producent van netwerk (data en voice)- infrastructuur vertegenwoordigd in meer dan 150 landen. Na de herstructurering van de vestiging in Kessel-Lo zullen er in de zomer van 2023 nog 205 bedienden actief zijn in onder andere PLM, Sales en Marketing EMEA en Global en R&D voor Network Connectivity en Hyperscale. Het gebouw in Kessel-Lo omvat circa 50.000 m², het terrein is ruim 4 ha groot. Jos Devan coördineert het facility gebeuren in de ruime zin: van onder andere de wasserij tot groenbeheer, catering, cleaning, renovaties, onthaal, telefonie, afvalbehandeling, het beheer van de technische faciliteiten voor de meeting rooms en het beheer van de kleedkamers.

“In de jaren '90 was ik verantwoordelijk voor een aantal faciliteiten van het kantoor in Nederland, waar men facility veel breder benaderde dan enkel gebouwonderhoud. Ik verdiepte mij onder meer in facility management software. Van zodra er in België een vakvereniging werd opgericht, sloot ik mij aan. Dit om mij te laten inspireren, mij te informeren en af te toetsen wat ik van anderen kan leren. Het is eigenlijk een wisselwerking van geven en nemen. Dit is ook de reden waarom ik mij engageerde voor de Denk Tank rond energie. Veel informatie is immers voorhanden, maar men moet ze ook vinden of aangereikt krijgen. Ik haal mijn kennis ook voor een groot stuk uit de belfa-opleidingen. Uit het webinar rond het nieuwe werken leerde ik onder meer dat er niet één zaligmakend concept is, maar er tal van best practices bestaan waaruit je zaken kan halen om toe te passen in het eigen bedrijf. Wat ik ook positief vind is dat de webinars maximum 1 à 2 uur duren. Het is gemakkelijk inpasbaar in de agenda en men hoeft zich niet te verplaatsen. Toch prefereer ik de live opleidingen omwille van het netwerkaspect. Voorts zou ik nog meer te weten willen komen omtrent actuele topics als energie en het nieuwe werken, dat door de crisis een andere dimensie kreeg. Technologie speelt hierin een belangrijke rol.”

Door Tilly Baekelandt

“Enorme stappen gezet dankzij het belfa-netwerk”

Ferre Verstraete, facility & safety coordinator Vanden Broele Group

“Je kan enorme stappen zetten via het belfa-netwerk. Zeker wanneer je als student in het werkveld terechtkomt”, aldus Ferre Verstraete (facility & safety coordinator Vanden Broele Group).

Vanden Broele Group, met hoofdkantoor in Brugge, telt drie kmo's en een 100-tal medewerkers. Het bedrijf creëert innovatieve kennisoplossingen op maat van overheden en non-profits. Het is onder meer actief als IT-ontwikkelaar en uitgever. Ferre Verstraete is in zijn functie van facility & safety coordinator verantwoordelijk voor het gebouwbeheer, waarvan drie panden in eigen beheer en twee huurpanden. “Ik werd na mijn studies al gauw lid van belfa, met de bedoeling kennis op te doen en naar events te gaan. Als pas afgestudeerde is het heel belangrijk om de eerste contacten te leggen in het werkveld. Sinds 2020 ben ik ook lid en sturende kracht van de werkgroep young belfa.”

Ferre Verstraete: “Ik vind de belfa-bedrijfsbezoeken heel leerrijk en praktijkgericht, zoals het bezoek achter de schermen van Brussels Airport. Het is nadien steeds interessant om je oor te luister te leggen bij collega's of vragen te stellen omtrent vraagstukken waar we in de praktijk mee geconfronteerd worden. Ik denk aan het integreren van CO2-meters en dergelijke.”

“Ik volgde recent het webinar rond de energetische renovatieplicht voor niet-residentieel vastgoed. Je moet immers goed op de hoogte zijn van het wetgevend kader om de dagelijkse operationele werking erop op af te stemmen. Naar de toekomst vind ik het belangrijk dat belfa blijft inspelen op de trends en evoluties. Dat de vakvereniging de voeling met de markt vertaalt in opleidingen, panelgesprekken en dergelijke meer. Ik denk aan items zoals de Green Deal en e-mobility. Ons vakgebied is in volle ontwikkeling. Sinds de crisis is het voor veel mensen duidelijk geworden wat facility management precies inhoudt en wat facility managers allemaal doen achter de schermen. Of hoe we de werplek optimaliseren. Bepaalde issues inzake thuiswerken, waarbij bijvoorbeeld niet iedereen over een kwalitatieve thuiswerkplek beschikt, hebben dit mee zichtbaar gemaakt.”

Door Tilly Baekelandt

Bo₂Arc®

Aluminium overkappingen

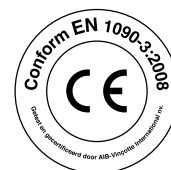
Creëer meer ruimte, meer
comfort én meer mogelijkheden!

BOZARC produceert reeds meer dan 22 jaar unieke overkappingen, specifiek op maat van bedrijven, scholen en instellingen. Een **BOZARC** overkapping creëert in één klap meer ruimte en meer comfort, en dus tal van extra mogelijkheden. Het ontwerp is uniek én gepatenteerd. Onze overkappingen worden geproduceerd in eigen ateliers én zijn CE-gekeurd. 100% Belgische kwaliteit!

Met **BOZARC** kies je voor een overkapping die bij je school, instelling of onderneming past: in een RAL kleur naar keuze en met een transparante of opalen dakbedekking. Een **BOZARC** wordt op maat gemaakt, dus ook de vorm kan je zelf bepalen: vrijstaand, evenwijdig aansluitend aan de gevel, aflopend, met meerdere bogen voor grote oppervlakten, al dan niet met extra wanden om te beletten dat wind en slagregen vrij spel krijgen.

De kwaliteit is voor iedere **BOZARC** even hoogstaand. Gemaakt in een lichte aluminium structuur en een dakbedekking van massief polycarbonaat, bestand tegen de meest extreme weersomstandigheden. En dankzij de gebogen vorm is het geluid van regen of hagel slechts een fractie van wat men bij een plat dak hoort.

- Uniek concept, functioneel design
- Onbreekbare dakbedekking
- Op maat: talloze toepassingen
- CE-gecertificeerd

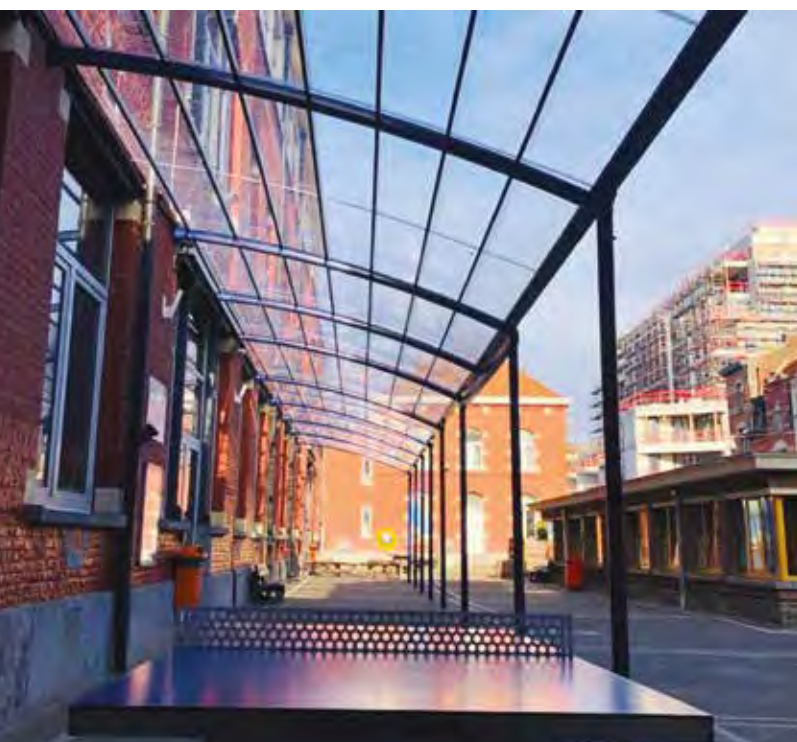

VOOR ALLE
INFO OF EEN
OFFERTE OP
MAAT:

WWW.BOZARC.BE

NIEUW:
Model r

Luister om het grotere plaatje te zien

HOLISTISCHE ERGONOMIE DOOR KINNARPS

Beschouw onze producten als instrumenten in een orkest. Ze kunnen individueel buitengewone dingen uitvoeren, maar ze zijn niet bedoeld om solo te gaan. Het is onmogelijk om betere zaken te doen, ziekteverzuim of blessures te verminderen en een gezonde werkomgeving te bevorderen als de zaken niet in balans zijn en niet op elkaar zijn afgestemd. Je hebt harmonie nodig. Bij Kinnarps noemen we dat holistische ergonomie. Het is de moderne manier om de complete beleving van een ruimte te creëren en een van de belangrijkste ingrediënten bij het ontwerpen van het succesvolle kantoor van de toekomst. Luister en geniet.

kinnarps.com/ergonomics